

Ondernemingsplan

Vlaamse Milieumaatschappij

2023

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Beleidscontext.....	4
1.1 Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora.....	4
1.2 Strategische projecten 2023.....	5
1.3 Regelgevingstabel.....	6
1.4 Communicatie initiatieven.....	6
2 VMM in transitie.....	6
2.1 Transitie ‘Monitoring’.....	7
2.2 Transitie ‘Plannen’.....	9
2.3 Transitie ‘Regisseur’.....	11
2.4 Transitie ‘Data & Kennis’.....	12
2.5 Transitie ‘Ondersteunende diensten’.....	13
3 Operationele werking.....	15
4 Horizontale ontwikkelingsdoelstellingen.....	15
4.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen.....	15
4.2 Opvolging personeelsbesparingen.....	17
4.3 Preventieplan.....	18
4.4 Diversiteitsplan.....	22
4.5 Energiebesparing.....	22
Bijlagen.....	24
BIJLAGE 1 – Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora.....	25
BIJLAGE 2 – Informatiefiches strategische projecten.....	29
BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda.....	36
BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM.....	38
BIJLAGE 5 – Output van de VMM.....	39
BIJLAGE 6 – Personeelsplan.....	42
BIJLAGE 7 – Jaarrapport 2022.....	43

Inleiding

De Vlaamse Milieumaatschappij

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. Het agentschap werd opgericht bij decreet van 7 mei 2004. De VMM behoort tot het beleidsdomein Omgeving.

Het is de missie van de VMM om voor de huidige en toekomstige generaties in Vlaanderen:

- proper, aantrekkelijk en voldoende water te waarborgen,
- gezonde lucht te bewerkstelligen,
- de klimaatadaptatie mee te sturen.

De VMM heeft als visie om haar missie te realiseren door op te treden als “Uw oplossingsgerichte partner voor een klimaatbestendige leefomgeving”.

Het ondernemingsplan van de Vlaamse Milieumaatschappij bestaat uit 4 delen:

1. **Beleidscontext**

Overzicht van de inspanningen die de VMM in 2023 zal leveren om bij te dragen aan de realisatie van het Regeerakkoord 2019-2024 en de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 van minister Zuhair Demir. Dit onderdeel bundelt de bijdrage aan beleidsplannen, strategische projecten, regelgevingsagenda en communicatie initiatieven.

2. **VMM in transitie**

Om met een krimpend budget en personeelsbestand zo goed mogelijk te (blijven) voldoen aan de voortdurend veranderende vragen en verwachtingen van de samenleving werd een transitietraject opgestart. In dit deel wordt het traject verder beschreven en jaardoelstellingen vooropgesteld.

3. **Operationele werking**

Overzicht van de output van de VMM om te voldoen aan haar decretale opdrachten zoals omschreven in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, in het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

4. **Horizontale ontwikkelingsdoelstellingen**

In het ondernemingsplan van de VMM komen de vooropgestelde horizontale strategische doelstellingen aan bod: aanbevelingen Audit Vlaanderen, opvolging personeelsbesparing, preventieplan, diversiteitsplan en energiebesparing.

1 Beleidscontext

Het Regeerakkoord 2019-2024 en de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 van minister Zuhair Demir vormen het kader voor het Ondernemingsplan 2023. Dit onderdeel bundelt de bijdrage van de VMM aan beleidsplannen, strategische projecten, regelgevingsagenda en communicatie initiatieven in 2023.

1.1 Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora

Onderstaand overzicht bevat de beleidsplannen die de VMM in 2023 zal trekken of toe bijdragen.

Beleidsplannen	Rol	Beleidsnota Omgeving	BBT 2023
1. Stroomgebiedbeheerplannen 3 uitvoeren	(co-)trekker	12.3.1 OD1.	7. SD3 OD1
2. Vlaams Klimaatadaptatieplan uitvoeren	(co-)trekker	ISE klimaat SD1 11.2.4, 12.2.2, 12.3.2, 12.3.3	7. SD3 OD2
3. Opvolging PFAS-actieplan en Zeer zorgwekkende stoffen beleid	(co-)trekker	7.2, 7.3.3, 7.4	6. SD1 OD7 7 SD1 OD1
4. Luchtbeleidsplan uitvoeren, actualiseren en afstemmen met en bijdragen tot het Vlaams Energie en Klimaatplan	(co-)trekker	11.1 SD 1.	6. SD1
5. Strategisch Plan Waterbevoorrading uitvoeren	(co-)trekker	12.3.2	7 SD4 OD4
6. Mestactieplan ondersteunen	Betrokken	12.7 SD7	7 SD7
7. Implementatie actieplan PAS	Betrokken	11.1.7 OD 7	6 SD1 6 SD2
8. Nieuw erosiebeleid uitwerken	Betrokken	12.3.3 OD 3	7 SD7
9. Bijdrage aan realisatie bosplan	Betrokken	-	-
10. Bijdragen aan het OHHP implementatie- en opvolgingsplan	Betrokken	-	-

In Bijlage 1 wordt bijkomende informatie en vooropgestelde targets gegeven.

1.2 Strategische projecten 2023

Onderstaand overzicht bevat de strategische projecten die in 2023 door de VMM opgestart en uitgevoerd zullen worden.

Strategische projecten	Beleidsnota Omgeving	BBT 2023
Strategische beleidsprojecten		
1. Kaderrichtlijn water doorvertalen naar Vlaams beleid: - <i>SGBP4 voorbereiden</i> - <i>GAP-analyse (andere dan N en P) en reductie-doelstellingen SGBP uitwerken</i>	12.3.1 OD1.	7. SD3 OD1
2. Meewerken aan het opstellen van een visienota Zeer Zorgwekkende Stoffen	-	6. SD1 OD7 7 SD1 OD1
3. Afwegingskader in periode van droogtecrisis optimaliseren	12.3.3OD 3.	7 SD3
4. Green Deal Klimaatbestendige ruimte opstarten	12.3.2OD 2.	7 SD3
5. Doorlopen van een responsabiliseringstraject en uitgaventoetsing voor de lokale besturen in kader van de uitbouw van saneringsinfrastructuur binnen de huidige regelgeving	12.4.1 OD 1. 12.4.5 OD 5.	7 SD4 7 SD6
6. Het programma Samen voor een Zuivere Lucht in Steden en Gemeenten ontplooiën	11.1 SD 1.	6 SD1
7. Handhaving voertuigemissies voorbereiden	11.2.2OD 2.	6 SD1 OD4
8. Afstemming waterbeheer en natuurbeheer	-	-
Strategische interne projecten		
9. Gebiedsgerichte werking als vlaggenschip ondersteunen via een operationeel investeringscomité	12.3.1 OD1.	7 SD3 7 SD 5
10. VMM-laboratorium 2.0 uitbouwen	12.1.3 OD3.	7 SD1 OD3
11. De samenwerkingsovereenkomst tussen Aquafin en het Vlaams Gewest implementeren	12.4.1 OD 1. 12.4.5 OD 5.	7 SD4 7 SD6
12. Investeringscomité Digitalisering operationaliseren	12.3.1 OD1.	7 SD1 7 SD2

In Bijlage 2 wordt bijkomende informatie en vooropgestelde targets per strategisch project gegeven.

De strategische beleidsprojecten worden opgenomen in een intern projectopvolgingssysteem. De stand van zaken van de uitvoering wordt tijdens de maandelijkse kabinetsbesprekingen verder

afgestemd. Op die manier wordt opvolging en bijsturing mogelijk gemaakt en kunnen verwachtingen qua oplevering (inhoud en timing) vastgelegd worden.

1.3 Regelgevingstabel

In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen in het regelgevend kader waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in 2023 toe bijgedragen wordt. De concrete bijdrage vanuit VMM wordt tijdens de maandelijkse kabinetsbesprekingen verder afgestemd, alsook de verwachtingen qua oplevering (inhoud en timing) vastgelegd. Het overzicht in bijlage 3 wordt op basis van deze maandelijkse kabinetsbesprekingen geactualiseerd.

De bijlage bevat de beschrijving van de verschillende initiatieven en de betrokken regelgeving. De Europese initiatieven (van voorstel tot implementatie) worden ingeschoven in de trajecten die door het departement worden gecoördineerd. De Vlaamse standpuntinnames in voorbereiding van Europese onderhandelingen worden na consultatie besproken met het kabinet alvorens deze op het intergwestellijk en Europees niveau worden ingebracht en verdedigd. De Europese omzettingdossiers en inbreukprocedures worden opgenomen in de regelgevingstabel. De tijdige en correcte omzetting hiervan wordt strikt opgevolgd en bewaakt in het VOMER-overleg van het beleidsdomein.

1.4 Communicatie initiatieven

In Bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van de verschillende communicatie initiatieven waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in het eerste kwartaal 2023 toe bijgedragen wordt. Uiteraard wordt deze oplijsting regelmatig aangevuld, omdat ook in de loop van het jaar nog bijkomende communicatienoden ontstaan.

In de uitrol van deze communicatie initiatieven is er zeer intensief overleg tussen de woordvoerders van de minister en de VMM. Het overzicht in bijlage 4 wordt permanent geactualiseerd.

2 VMM in transitie

Om met een krimpend budget en personeelsbestand zo goed mogelijk te (blijven) voldoen aan de voortdurend veranderende vragen en verwachtingen van de samenleving werd een transitietraject opgestart.

5 CONCRETE TRANSITIES

2.1 Transitie 'Monitoring'

2.1.1 Visie

VMM wil de informatiebron blijven voor water en lucht en de ermee verbonden aspecten m.b.t. klimaatadaptatie.

Als regisseur gaan we na wat de verplichte en gewenste informatiebehoeften zijn, onderzoeken we welke data nodig zijn om die informatie te genereren en evalueren we of we onze meetnetten zelf verder uitbouwen, dan wel of we partners inschakelen om kwaliteitsvolle data en andere vormen van informatie aan te leveren.

Om dit te realiseren zorgen we er voor dat voor water, lucht en klimaatadaptatie tegen uiterlijk tegen 2030:

- de SOE-meetnetten slim en slank uitgerold zijn;
- complementaire digitale meetnetten zijn uitgebouwd;
- meer fijnmazige data ter beschikking komen door in te zetten op modellen en meetsensoren of samen te werken met partners;
- een dataplatform uitgebouwd is waarin we alle meetgegevens bundelen;
- meer projectmatig gemeten wordt, o.a. om de impact van gerealiseerde beleidsinitiatieven te kennen (beleidsevaluatie);
- meer kennis opgebouwd wordt uit de beschikbare data zodat we de meetgegevens en de kennis maximaal kunnen valoriseren.

2.1.2 Langetermijndoelstellingen

Op basis van de visie werd een strategische doelstelling (SD) geformuleerd die geconcretiseerd is in lange-termijn operationele doelstellingen (LTOD). Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de realisatie van deze strategisch doelstelling:

SD - De VMM inventariseert, modelleert of meet gericht op een innovatieve, betrouwbare, fijnmazige manier in functie van maatschappelijke noden.

- LTOD 1 - De VMM realiseert en beheert tegen 2024 een (digitaal) toestandsmeetnet voor water en lucht dat enkel de noodzakelijke meetpunten bevat om de toestand en evolutie binnen de water- en luchtsystemen te kunnen beschrijven en voldoet aan de geldende wetgeving of internationale afspraken.
- LTOD 2 - De VMM verhoogt jaarlijks het aandeel fijnmazige data voor water en lucht door op projectmatig basis te (laten) meten, modelleren of inventariseren in functie van de maatschappelijke noden.
- LTOD 3 - De VMM staat in voor tijdige en correcte waarschuwingen of voorspellingen waardoor de schade door overstromingen, milieu- of gezondheidsschade kan worden beperkt.
- LTOD 4 - De VMM analyseert data uit (eigen) metingen, modelleringen of inventarisatie en zet haar kennis in voor een kwaliteitsvolle en onderbouwde beleidsvoorbereiding en -evaluatie van de plancycli op Vlaams en lokaal niveau.
- LTOD 5 - De VMM analyseert data uit (eigen) metingen, modelleringen of inventarisatie en zet haar kennis in voor het optimaliseren van interne & externe instrumenten (planning, advisering, heffingen, beheer, dienstverlening,...).

Voor de LTOD werden één of meer indicatoren (KPI) bepaald die worden opgevolgd en derhalve sturing in functie van de realisatie van de LTOD toelaten.

2.1.3 Transitie ondersteunende projecten

Volgende projecten worden in 2023 verdergezet ter ondersteuning van de realisatie van de visie en de langetermijndoelstellingen.

- Naar slanke en slimme toestandsmeetnetten (MO1.1)
- Impactmeetnet bedrijven (MO2.1)
- Naar een geïntegreerde alarm- en incidentenwerking (MO3.1)
- Dienstverlening projectmatig meten (MO4.1)
- Terreinapp (T5.1)

2.1.4 Jaardoelstellingen

Voor 2023 worden voor transitie monitoring volgende jaardoelstellingen geformuleerd:

- **Project Transitie meetnetten lucht opstarten**
Om de volgende jaren meer werk te maken van een wendbare, oplossingsgerichte en innovatieve monitoring Lucht, leggen we de focus op wendbare meetnetten, zowel in onze toestandsmeetnetten als de screeningsmetingen. We verduurzamen de toestandsmeetnetten en maken ze slank en slim. We houden daarbij voor ogen dat de monitoring van een specifieke verontreiniging door een bedrijf onder het principe “de vervuiler betaalt” valt. Voor de screeningsmetingen proberen we maximaal in te zetten op de gebiedsgerichte werking (hotspotgebieden + steden en gemeenten).
- **Digitalisering meetnetten verder uitbouwen**
In de loop van 2023 zullen de toestellen aangekocht met de Blue Deal middelen verder worden ingezet en beheerd in functie van de beschikbare middelen.
- **Versterken van de dataverwerking en het ontsluiten van kennis**

In de loop van 2023 zal worden afgestemd met de projectleiders om na te gaan hoe de dataverwerking verder kan worden uitgebouwd en welke optimalisaties hierbij mogelijk zijn.

- **IOW-project verderzetten**

De voorbije jaren heeft VMM reeds sterk ingezet op de digitalisering van het toestandsmeetnet oppervlaktewaterkwaliteit. De sensoren en MPS van fase 1 en fase 2 van het loW Flanders project (30 EC-sensoren en 10 MPS) worden onderhouden door VMM.

Tenslotte wordt ook gevraagd aan de VMM om de uitrol van fase 3 (23 MPS) en fase 4 (74 MPS) te installeren en te onderhouden. Enkel de use case NO3- van fase 3 wordt uitgerold, gelet op de beperkte middelen.

In de loop van 2023 zal worden nagegaan welke alternatieven voor de financiering in kader van het continueren van de verschillende use cases van het IOW-project mogelijk zijn.

- **Projectmatige monitoring**

In de loop van 2023 zal volgende acties worden genomen:

- Analyseren van de aanpak van de reeds gestarte projectwerking tot op heden
- Duidelijk stellen welke enveloppe ter beschikking komen voor deze projectmatige monitoring (binnen de huidige werkingsmiddelen en de werking van het investeringscomité GGW)
- Uitwerken van een monitoringsprogramma 2024 voor de projecten die geprioriteerd werden binnen het investeringscomité GGW
- Opvolgen van de uitvoering van de projectmatige monitoring via de KPI die hiervoor werd opgesteld.

Bijkomend zal in de loop van 2023 ook een leidraad worden opgesteld om te kunnen prioriteren in de verschillende (interne en externe) vragen tot projectmatige monitoring.

2.2 Transitie 'Plannen'

2.2.1 Visie

Als regisseur focussen we ons op het vertalen van de internationale/Europese kaders naar concrete en tijdsgebonden (generieke, gebieds- en/of actor specifieke) doelstellingen voor water, lucht en klimaatadaptatie. We maken realistische uitvoerbare plannen om deze doelstellingen te realiseren, en dit op een optimaal slanke manier en met betrokkenheid van de partners. We richten ons beleidsadvies prioritair naar onze voogdijminister en de lokale besturen.

Om dit te realiseren zorgen we er voor dat uiterlijk tegen 2030:

- de beleidsplannen die we voorbereiden maximaal afgestemd zijn met de betrokken partners zodat ze zich mee geresponsabiliseerd voelen. Waar mogelijk koppelen we de beleidsplannen aan andere doelstellingen om maximalisatie van de middelen te genereren over de plannen heen;
- de beleidsplannen een klimaatadaptatietoets kunnen doorstaan;
- er een sterke optimalisatie is doorgevoerd in de manier waarop we beleidsplannen opmaken waarbij de focus ligt op tijdsefficiëntie, effectiviteit, realiseerbaarheid, integraliteit en maximale impact voor het behalen van de vooropgestelde doelstellingen.

2.2.2 Langetermijndoelstellingen

Op basis van de visie werden twee strategische doelstellingen (SD) geformuleerd die geconcretiseerd is in lange-termijn operationele doelstellingen (LTOD). Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de realisatie van deze strategisch doelstelling:

SD - De VMM stuurt vanuit haar missie (water, lucht, klimaatadaptatie) de beleidsontwikkeling in het beleidsdomein omgeving mee aan, en neemt initiatief om andere actoren binnen en buiten het beleidsdomein te responsabiliseren. De VMM zet daarvoor in op partnernetwerken op basis van een gedeelde visie en doelstellingenkader.

- LTOD 1 - De VMM neemt de stimulerende, coördinerende en leidende rol op bij de opmaak, opvolging en evaluatie van beleidsplannen, actieprogramma's, maatregelen en instrumenten voor de thema's water en lucht, incl. de aspecten rond circulair water, droogte en wateroverlast.
- LTOD 2 - De VMM stimuleert de actoren binnen het beleidsdomein Omgeving om in hun beleid of plancycli oplossingen op te nemen om de beleidsdoelstellingen voor de thema's water en lucht, incl. de aspecten rond circulair water, droogte en wateroverlast te realiseren.
- LTOD 3 - De VMM stimuleert actoren binnen andere beleidsdomeinen (Mobiliteit, Landbouw, Economie, ...) om in hun beleid of plancycli oplossingen op te nemen om de beleidsdoelstellingen voor de thema's water en lucht, incl. de aspecten rond circulair water, droogte en wateroverlast te realiseren.
- LTOD 4 - De VMM bestendigt en ondersteunt de werking van de CIW en bouwt deze tegen 2024 uit tot een volwaardig partnernetwerk.
- LTOD 5 - De VMM bouwt tegen 2024 haar partnernetwerk verder uit voor de opmaak, opvolging en evaluatie van beleidsplannen en -initiatieven rond lucht, klimaatadaptatie en circulair water

SD - De VMM werkt gebiedsgericht samen met partners aan het afstemmen, inplannen, uitvoeren en opvolgen van de nodige maatregelen, projecten en acties.

- LTOD 1 - De VMM neemt voor 27 prioritare waterlichamen een coördinerende rol op om de maatregelen zoals geformuleerd in de SGBP3 af te stemmen, in te laten plannen, uit te voeren en/of de uitvoering er van op te volgen zodat de plandoelstellingen tegen 2027 worden bereikt
- LTOD 2 - VMM neemt in 10 hotspotgebieden voor lucht een coördinerende rol op rond het opstellen en (laten) uitvoeren van saneringsplannen en -maatregelen.
- LTOD 3 - De VMM start tegen 2024 met minstens 10 steden en gemeenten samenwerkingsverbanden lucht op om maatschappelijke uitdagingen inzake luchtkwaliteit aan te pakken.
- LTOD 4 - De VMM aligneert haar terreinactiviteiten en instrumenten op het behalen van de beleidsdoelstellingen, met aandacht voor de prioritare gebieden/regio's voor water en lucht.

Voor de LTOD werden één of meer indicatoren (KPI) bepaald die worden opgevolgd en derhalve sturing in functie van de realisatie van de LTOD toelaten.

2.2.3 Transitie ondersteunende projecten

Volgende projecten worden in 2023 verdergezet ter ondersteuning van de realisatie van de visie en de langetermijndoelstellingen.

- Doelen en acties per waterlichaam in uitvoering van SGBP3 en de conceptnota de Grote Stroomversnelling (P4.2)
- financiering van de waterbeleidsdoelstellingen (P4.3) + Uitwerken/optimaliseren instrumenten (TZ2.2)

2.2.4 Jaardoelstellingen

Voor 2023 worden voor transitie plannen de jaardoelstellingen geconcretiseerd in de strategische plannen. Het betreft het doorvertalen van de Kaderrichtlijn Water naar Vlaams beleid, met name het voorbereiden van het vierde stroomgebiedbeheerplan aan de hand van een transitietraject en het opmaken van een aanpak rond GAP-analyse en uitwerken reductiedoelstellingen (andere dan N en P).

2.3 Transitie 'Regisseur'

2.3.1 Visie

We evolueren naar een volwaardige regisseur van de volledige waterketen en het beheer van de onbevaarbare waterlopen. Onderwijl zorgen we voor continuïteit in onze kerntaken, met evenwel optimalisering van onze werking.

Om dit te realiseren zorgen we er voor dat tegen 2030:

- we onze regisseursrol volledig uitrollen en ook kunnen beheersen met de nodige impact;
- het kader en hoe we onze opdrachten invullen met de beschikbare middelen door de minister en belanghebbenden duidelijk gecommuniceerd en gekend is;
- we kwaliteitsvol en state-of-the-art invulling geven aan onze taken als publieke dienstverlener.

2.3.2 Langetermijndoelstellingen

Op basis van de visie werden twee strategische doelstellingen (SD) geformuleerd die geconcretiseerd is in lange-termijn operationele doelstellingen (LTOD). Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de realisatie van deze strategisch doelstelling:

SD - De VMM bepaalt op participatieve wijze de doelstellingen voor alle betrokkenen, responsabiliseert voor de uitvoering, evalueert de resultaten, zoekt naar en werkt samen aan optimalisaties

- LTOD 1 - Tegen 2024 vertaalt VMM de beheerdoelstellingen voor de waterketen met alle betrokkenen partijen door en responsabiliseert hen voor de uitvoering van hun beheertaken.
- LTOD 2 – VMM beschikt tegen 2024 over de nodige instrumenten om de rol van regisseur op te nemen opdat de beheerdoelstellingen van de waterketen worden gerealiseerd.
- LTOD 3 - Tegen 2024 zet de VMM de standaard uit en treedt op als voorbeeld voor het ecologisch, peil-, exoten- en sedimentbeheer voor de onbevaarbare waterlopen in Vlaanderen waarbij het risico op droogte- en overstromingsschade beperkt wordt.

SD - De VMM bewaakt dat de maatschappelijke middelen, toegekend aan de verschillende spelers in de waterketen, op een efficiënte en effectieve manier worden aangewend zodat de waterfactuur fair en betaalbaar blijft.

Voor de LTOD werden één of meer indicatoren (KPI) bepaald die worden opgevolgd en derhalve sturing in functie van de realisatie van de LTOD toelaten.

2.3.3 Transitie ondersteunende projecten

Volgende projecten worden in 2023 verdergezet ter ondersteuning van de realisatie van de visie en de langetermijndoelstellingen:

- Uitvoeren uitgavetoetsing water
- Uitwerken grote stroomversnelling, invullen gemeentelijke saneringsplicht

2.3.4 Jaardoelstellingen

Voor 2023 worden voor transitie regisseur de jaardoelstellingen geconcretiseerd in de strategische plannen en de transitie ondersteunende projecten.

2.4 Transitie 'Data & Kennis'

2.4.1 Visie

We beschikken over een dienstencentrum om onze visie als oplossingsgerichte partner mee te helpen ondersteunen. Dit dienstencentrum omvat volgende dienstenpakketten:

- Informatiehub voor de componenten water (watersysteem/waterketen), lucht en klimaatbestendigheid (gelaagd in functie van doelgroep);
- Interne ondersteuning bij het opzetten, uitvoeren en opvolgen van projecten, programma's (incl. het zoeken naar financieringsmogelijkheden);
- Ondersteuning van de lokale besturen in een partnerschapsmodel vanuit onze brede visie ;
- Ondersteuning van de innovatie van processen via procesanalyse met als doel een optimalisatie door te voeren.

We versterken onze gebiedsgerichte werking zodat we een oplossingsgerichte partner zijn en een klimaatbestendige regio worden.

Om dit te realiseren zorgen we er voor dat tegen 2030:

- ons relatiebeheer verder uitgebouwd is met prioritaire focus naar informatieverzorging van lokale besturen;
- we de Europese, Vlaamse (en lokale) projectoproepen & subsidiekanalen maximaal benutten;
- we via de gebiedsgerichte werking totaaloplossingen voor valleigebieden realiseren vanuit een partnerschapsrol en uitgaand van de doelstellingen van alle partners;
- de gebiedsgerichte werking verankerd is in de organisatie.

2.4.2 Langetermijndoelstellingen

Op basis van de visie werd een strategische doelstelling (SD) geformuleerd die geconcretiseerd is in lange-termijn operationele doelstellingen (LTOD). Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de realisatie van deze strategisch doelstelling:

SD - De VMM biedt (als oplossingsgerichte partner) producten en diensten aan in het kader van haar publieke opdracht.

- LTOD 1 – De VMM bouwt tegen 2024 een nieuw Dienstencentrum Water, Lucht en Klimaatadaptatie uit met het oog op een gerichte samenwerking met partners en een marktgerichte ontwikkeling van haar producten en diensten.
- LTOD 2 - De VMM beschikt tegen 2023 over een transparant kader voor de samenwerking met haar stakeholders, alsook over een actuele en raadpleegbare producten-en dienstencatalogus.
- LTOD 3 - VMM bouwt tegen 2024 gradueel één VMM data-platform volledig uit en biedt eigen en partner data, informatie en kennis vanuit de gehele beleidscyclus water, lucht en klimaatadaptatie aan ten behoeve van haar stakeholders.

Voor de LTOD werden één of meer indicatoren (KPI) bepaald die worden opgevolgd en derhalve sturing in functie van de realisatie van de LTOD toelaten.

2.4.3 Transitie ondersteunende projecten

Volgende projecten worden in 2023 verdergezet ter ondersteuning van de realisatie van de visie en de langetermijndoelstellingen:

- Open data services
- Dataplatform (DK6)

- Rapportering milieu-indicatoren en digitale en interactieve communicatie (M1.1)
- Uitbouw klimaatadaptatietool voor lokale besturen (K1.2)
- Lokale impact luchtkwaliteit steden en gemeenten (Pla1)
- Opmaak waterlichaamdashboards (P3.1)
- Stakeholder managementstrategie (OVK3.1)

2.4.4 Jaardoelstellingen

In 2023 worden de jaardoelstellingen voor transitie data & kennis geconcretiseerd in de transitie ondersteunende projecten.

2.5 Transitie ‘Ondersteunende diensten’

2.5.1 Visie

We concretiseren de netwerkvorm in de praktijk door:

- Projectmatig werken structureel in te bedden in de werking;
- Horizontale thema’s – en ook kernen waar mogelijk - uit te bouwen als interne dienstencentra ten behoeve van de gehele organisatie;
- De scope van de investeringscomités te verankeren (welke budgetten en volgens welke procedures);
- Strategische besprekingen (o.a. visievorming) kern- en thema overschrijdend te organiseren zodat strategische keuzes over heel de VMM gedragen worden.

Onze medewerkers zijn onze belangrijkste assets. Daarom zetten we concrete instrumenten op om:

- personeelstevredenheid te borgen;
- levenslang leren structureel in te bedden;
- portfolio aan competenties en kennis te bewaken;
- te beschikken over een operationeel kader voor interne mobiliteit, externe werving, uitbesteding en inhuren profielen.

We zorgen er bovendien voor dat we beschikken over medewerkers met de nodige profielen of competenties om deze LT-visie te kunnen realiseren.

We passen ons waardenkader aan (van ‘argusoog’ naar ‘oplossingsgerichte partner’) en concretiseren dit in de praktijk voor de verschillende beleidscomponenten.

2.5.2 Langetermijndoelstellingen

Op basis van de visie werden vier strategische doelstellingen (SD) geformuleerd die geconcretiseerd is in lange-termijn operationele doelstellingen (LTOD). Deze formuleren concreter wat de VMM wil bereiken in de realisatie van deze strategisch doelstellingen:

SD - De VMM onderneemt en faciliteert initiatieven die innovatie bevorderen, inclusief circulaire en digitale toepassingen

- LTOD 1 - De VMM heeft tegen 2024 een aanpak uitgewerkt om trends en behoeften binnen haar werkdomein te detecteren en implementeren zodat de dienstverlening actueel blijft.

SD - De VMM verhoogt haar wendbaarheid én efficiëntie zodat er ruimte ontstaat ten behoeve van organisatiebrede projecten die inspelen op maatschappelijke uitdagingen, innovatiekansen en systeemtransities.

- LTOD 1 - Tegen 2024 heeft VMM haar interne governance vernieuwd en geïmplementeerd, waardoor we eenduidige en gedragen (prioriteits-)beslissingen en brede afstemming verzekeren.
- LTOD 2 - Tegen 2024 zijn de interne ondersteunende processen (boekhouding, werving en selectie en facilitair beheer) zodanig afgestemd op de centrale dienstverlening van de VO dat een kwaliteitsvolle dienstverlening verzekerd blijft.
- LTOD 3 – Tegen 2023 bepaalt VMM voor elke opdracht haar precieze rol (actor/regisseur/...) om uitvoering te geven aan de LT-visie. Uiterlijk tegen 2030 vormen we al onze kernprocessen om naar deze rol.
- LTOD 4 - De VMM geeft haar nieuwe digitale strategie en transformaties gefaseerd vorm tegen 2024 zodat we de noodzakelijke VMM veranderingen ikv haar LT-visie en de bijhorende geformuleerde rollen effectief en efficiënt kunnen ondersteunen.
- LTOD 5 - Vanaf 2022 heeft VMM zijn themawerking, zoals opgenomen in de vernieuwde organisatiestructuur, volwaardig geïmplementeerd.
- LTOD 6 - VMM heeft een strategie inzake communicatie uitgewerkt, gealigneerd met op de vernieuwde visie, en implementeert deze in de praktijk.

SD - De VMM heeft tevreden en betrokken medewerkers die de nieuwe visie uitdragen en toepassen

- LTOD 1 – De VMM bewaakt de tevredenheid van haar medewerkers met het oog op een verdere verhoging.
- LTOD 2 – Tegen 2024 wordt de LT-visie en het strategisch kader doorvertaald naar concrete attitudes en verwachtingen voor alle medewerkers.

SD - De VMM is een maatschappelijke verantwoorde organisatie die een voorbeeldrol opneemt inzake milieuprestaties ten aanzien van andere overheden, bedrijven en burgers.

LTOD 1 - Als maatschappelijke verantwoorde organisatie:

- Is de VMM EMAS-geregistreerd voor alle locaties;
- Zet VMM jaarlijks een stap richting klimaatneutraliteit;
- Zet VMM jaarlijks een stap richting 100% circulariteit;
- Streeft de VMM naar maximale invulling als sociale werkgever (zoals vastgelegd door de VO)
- Wil de VMM maximaal bijdragen aan de SDG's en koopt de VMM 100% duurzaam aan.

Voor de LTOD werden één of meer indicatoren (KPI) bepaald die worden opgevolgd en derhalve sturing in functie van de realisatie van de LTOD toelaten.

2.5.3 Transitie ondersteunende projecten

Volgende projecten worden in 2023 verdergezet ter ondersteuning van de realisatie van de visie en de langetermijndoelstellingen:

- Informatiemanagement (DK7.1)
- IT governance framework beschrijven en implementeren (DK1.5)
- Officialiseren van een intern kennisplatform inzake modellering/data-analyse (DK4.1) + Overzicht modellen/tools (DK4.2)
- Afstemming interne processen op het nieuwe boekhoudpakket Orafin en de dienstverlening van het boekhoudkantoor
- Inkanteling kantoorgebouwen tegen 1 januari 2024

2.5.4 Jaardoelstellingen

In 2023 worden de jaardoelstellingen voor deze transitie geconcretiseerd in de transitie ondersteunende projecten.

3 Operationele werking

In bijlage 5 wordt een overzicht gegeven van de output van de VMM om te voldoen aan haar decretale opdrachten zoals omschreven in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003, opgericht bij artikel 10.2.1., ingevoerd bij decreet van 07 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten, gewijzigd bij decreet van 23 december 2005, dat in werking is getreden ingevolge het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie en dat overeenkomstig het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 houdende de werking van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid.

In de loop van 2023 zullen indicatoren worden geformuleerd zodat opvolging en bijsturing van de output mogelijk is.

Binnen de verschillende kernen worden kerneigen projecten uitgevoerd die de huidige operationele werking optimaliseren en/of ondersteunen.

4 Horizontale ontwikkelingsdoelstellingen

4.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen

De burger verwacht een efficiënte en effectieve overheid. De VMM optimaliseert de werking van haar organisatie verder. Hierbij wordt rekening gehouden met de standaarden die binnen de Vlaamse overheid voorop worden gesteld en met de aanbevelingen die door Audit Vlaanderen geformuleerd worden.

4.1.1 De VMM bestendigt de maturiteit van de organisatie

De VMM bestendigt, binnen de context van de beschikbare middelen, de behaalde maturiteit en verhoogt deze waar nodig en mogelijk. Het traject dat de VMM daarvoor doorloopt bestaat uit stappen die gezet worden binnen de verschillende thema's die deel uit maken van de leidraad Organisatiebeheersing van de Vlaamse Overheid. Hierbij gaan we zoveel mogelijk uit van het principe plan – do – check –act.

Ook bij de verschillende projecten wordt rekening gehouden met de aspecten die in de verschillende thema's aan bod komen.

4.1.2 De VMM werkt volgens de thema's van de leidraad Organisatiebeheersing

4.1.2.1 Doelstellingen-, proces- en risicomanagement

VMM investeert in een participatief en transparant beheer van haar doelstellingen. Ze werkt gestaag verder aan het verder door vertalen van haar lange termijn operationele doelstellingen naar ondersteunende organisatienoden (o.a. governance, prioritering middelen, projectbeheer,...) en de uitbouw hiervan.

De VMM maakt werk van de verdere afstemming rond de opzet van het proceshuis waarin we VMM outputs beheren en relevante organisatie informatie koppelen aan deze outputs. Vanuit aangereikte informatie uit het proceshuis detecteren we opdrachten voor procesoptimalisatie met het oog op effect- en efficiëntieverhoging. Dankzij de verankering van ondersteuning bij procesmodellering, -

analyse en –optimalisatie in onze dagelijkse werking pakken we deze procesoptimalisaties gestructureerd en gedocumenteerd aan.

VMM bestendigt haar werkzaamheden mbt kwaliteitszorgsystemen voor bepaalde processen. Zij investeert in de coördinatie en het uniformiseren van de overkoepelende taken (opzet en onderhoud) van bestaande kwaliteitsmanagementsystemen binnen VMM, ikv een effectieve en efficiënte aanpak hiervan. Op deze manier willen we uniformiteit en samenwerking verhogen met als beoogd resultaat een verlaagde werklast bij de medewerkers.

In het kader van risicomanagement verfijnt de VMM haar risicomanagement proces en de ondersteuning hierbij (kennispagina risicomanagement). Naast het beheer van haar strategische risico's, groeit ze verder in beheer van risico's op (productie-)procesniveau en bereidt ze de update van haar BCM-opzet voor.

4.1.2.2 HRM

Bij het vastleggen van het gevoerde HRM-beleid wordt rekening gehouden met de managementcode van de Vlaamse Overheid. VMM zet verder in op een duurzaam personeelsbeleid. Er wordt gefocust op initiatieven en projecten die duurzame inzetbaarheid stimuleren en een impact hebben op prestaties, persoonlijke ontwikkeling, motivatie, betrokkenheid, interne samenwerking en welzijn van het personeel. Als de belangrijkste hefboomen hiervoor zien we leiderschap, een passend personeelsplan, faciliteren van personeelsmobiliteit, duurzame loopbanen, ontwikkeling (nieuwe leerstrategie), welzijn en gezondheid.

4.1.2.3 Organisatiecultuur

De VMM investeert in het concretiseren van haar DNA (strategisch kader en bijhorende waarden) om de visie VMM 2030 uit te dragen. Via haar intern participatiebeleid en changemanagement verhoogt ze de personeelsbetrokkenheid en draagvlak bij noodzakelijke veranderinitiatieven.

4.1.2.4 Financieel management

Zoals voorgaande jaren integreert de VMM de opgelegde besparing in de financiële cyclus van de VMM. Er wordt daarbij blijvend werk gemaakt van een optimaal beheer van noodzakelijke opvolgingsinstrumenten. Sinds 1 januari 2023 is de VMM ingekanteld in het boekhoudpakket Orafin. In 2023 zal ingezet worden op de verdere integratie en afstemmen van de VMM-processen op het nieuwe boekhoudpakket en de dienstverlening van het Boekhoudkantoor. De VMM blijft een leidende rol opnemen op het vlak van e-invoicing en kwaliteitsvol beheer van haar overheidsopdrachten.

4.1.2.5 Belanghebbendenmanagement

De VMM stemt haar werking af op de maatschappelijke noden en werkt hiervoor actief samen met belanghebbenden. Op basis van inzichten verkregen uit eerdere casestudies wordt haar strategie verder verfijnd en verankerd. In functie van het verkiezingsjaar 2024 zal het belanghebbendenmanagement van de VMM zich op korte termijn vooral toespitsen op het oplossingsgericht voeren van het Vlaams Regeerakkoord en het bestendigen van lokale engagementen, waarbij ook de noden bij de lokale besturen zullen worden gecapteerd.

4.1.2.6 Monitoring

De VMM zal indicatoren uitwerken, opvolgen en waar nodig haar werking hierop bijsturen. Een expliciete koppeling tussen doelstellingen- projecten en processen zorgt voor meer transparantie en beheerste opvolging.

4.1.2.7 Organisatiestructuur

De VMM zet blijvend in op het verbeteren van organisatiestructuur ondersteunende elementen zoals projectmanagement en de interne governance (DR en IC).

4.1.2.8 Informatie en communicatie

Ook voor het thema informatie en communicatie wordt het gevoerde beleid bestendigd en waar mogelijk de efficiëntie verhoogd.

VMM geeft verdere uitvoering aan haar communicatiestrategie 2021-2025 waarbij de focus ligt op gebiedsgerichte werking, klimaatadaptatie en digitale communicatie. Daarnaast zijn er ook specifieke communicatie-acties over het VMM Traject 2030.

Er wordt werk gemaakt van de verdere uitvoering van de informatiebeheersplannen. Daarom is het essentieel dat de gegevens worden gestandaardiseerd en gedocumenteerd in een data- en informatiearchitectuur. Open data en maximale gegevensdeling blijven ook hier de rode draad. Tevens voert zij het meerjareninformatieveiligheidsplan uit.

4.1.2.9 Facility management

De VMM stemt haar huisvesting (en huisvestingsplannen) verder af met de beslissing van de Vlaamse Regering met oog voor efficiëntieverhoging. In 2023 wordt de inkanteling van het beheer van kantoorgebouwen door Het Facilitair Bedrijf voorbereid.

Parallel blijft de VMM inzetten op duurzaam aankoopbeheer, de vergroening van het wagenpark en het behoud van haar EMAS-registratie.

4.1.2.10 ICT

Inzake ICT zet de VMM in op het informatiseren en automatiseren volgens het programma “Radicaal Digitaal”.

De afstemming op het beleid inzake informatieveiligheid, met oog voor privacy, wordt blijvend opgevolgd en waar mogelijk afgesteld/ aangesloten bij de centrale voorzieningen.

De VMM blijft daarbij inzetten op ICT-architectuur, ICT-veiligheid en “Groene ICT”.

Waar mogelijk en relevant stemt de VMM haar ICT-beleid af op het beleid van andere Vlaamse overheidsinstellingen.

4.1.3 De VMM geeft invulling aan de aanbevelingen van Audit Vlaanderen

Jaarlijks wordt een werkplan Organisatiebeheersing uitgewerkt waarin de opvolging van de uitvoering van de aanbevelingen van Audit Vlaanderen opgenomen worden. De aanbevelingen worden opgevolgd zodat ze binnen een redelijke en afgesproken termijn de status ‘gerealiseerd’ krijgen. In het tweede semester van 2023 werken we actief mee aan een audit uitgevoerd door Audit Vlaanderen.

4.2 Opvolging personeelsbesparingen

Voor de lopende legislatuur bedraagt de opgelegde besparing voor de VMM 59 personeelsleden en 3,068 miljoen euro aan loonkrediet. De 59 personeelsleden werden als volgt verdeeld: 11 in 2020, 12 in de volgende jaren.

Als startbasis van de besparingsdoelstelling wordt voor de VMM een personeelsaantal van 879 (correctie op de besparingsdoelstelling 881 van de vorige besparingsronde) genomen, wat betekent dat de VMM op 31 december 2024 nog maximaal 820 personeelsleden mag tellen. Wanneer als uitgangspunt het gecorrigeerde personeelsaantal conform definitie AgO wordt genomen, moet de VMM 46 koppen besparen. Daar staat tegenover dat er in de periode 2020-2024 minimaal 67 personeelsleden met pensioen gaan (gekende vervroegde pensioneringen + personeelsleden die 65 jaar worden in de periode).

Zoals blijkt uit de voorlopige cijfers van AgO die zullen gerapporteerd worden op het Voorzitterscollege heeft de VMM de vooropgestelde besparing met betrekking tot het aantal personeelsleden gerealiseerd op 31/12/2020.

4.3 Preventieplan

Het Preventieplan 2023 (jaaractieplan) van de VMM bevat in uitvoering van het Globaal Preventieplan 2021-2025 de maatregelen die in 2023 genomen worden ter bevordering van het welzijn en ter preventie van de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk. Het Preventieplan 2023 bevat naast de jaarlijkse terugkerende doelstellingen en acties de volgende prioritaire doelstellingen.

4.3.1 Actieplan binnenluchtkwaliteit

Volgens het koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk inzake de binnenluchtkwaliteit in werklokalen zorgt de werkgever ervoor dat de werknemers in de werklokalen over een goede binnenluchtkwaliteit beschikken. Daartoe voert de werkgever overeenkomstig artikel I.2-6 een risicoanalyse van de binnenluchtkwaliteit in de werklokalen uit, waarbij hij rekening houdt met het debiet van de aangevoerde lucht en de mogelijke bronnen van verontreiniging, bijvoorbeeld :

1. de aanwezigheid en de fysieke activiteit van personen;
2. de in de werklokalen aanwezige producten en materialen, zoals bouwmaterialen, vloerbekleding en aankleding, meubilair, planten en dieren, technische uitrusting, aanwezige toestellen, werktuigen en machines;
3. onderhoud, herstel en reiniging van de arbeidsplaatsen;
4. kwaliteit van de aangevoerde lucht als gevolg van infiltratie en ventilatie, verontreiniging en werking van het ventilatie-, luchtbehandelings- en verwarmingssysteem.

De risicoanalyse wordt uitgevoerd door middel van visuele inspecties, controle van installaties en documenten, en met medewerking van de werknemers. Indien nodig worden metingen en/of berekeningen uitgevoerd. De risicoanalyses werden uitgevoerd of ingepland voor uitvoering najaar '22 voor alle kantoorlocaties in eigen beheer. In sommige gevallen wordt aangeraden verdere VOC-metingen of monitoring over langere periode uit te voeren. Dit wordt verder uitgerold in de komende periode.

Specifieke acties 2023 gezondheid: RA Binnenluchtkwaliteit		
Actiepunten	Trekker	Timing
Opvolging RA Aalst, Gent, Herentals, Hasselt en Oostende	Team Facilitair Beheer – met ondersteuning van IDEWE GDPB	Voorjaar 2023

4.3.2 Evacuatieprocedure – afstemming procedure VO

Het huidige systeem is niet meer werkbaar: door vakantie of thuiswerk zijn er niet altijd voldoende zonevrijwilligers aanwezig om de procedure vlot te laten verlopen. We passen de nieuwe procedure toe die Het Facilitair Bedrijf van de VO, samen met de GDPB heeft uitgewerkt.

Specifieke acties 2023 veiligheid: actualiseren evacuatieprocedure		
Actiepunten	Trekker	Timing
Aalst: verder inzetten op communicatie, aanpassing noodplannen en de uitrol in de buitendiensten.	Dienst HR – aanspreekpunt PBW Team Facilitair Beheer GDPB	Werkjaar 2023

4.3.3 Richtlijnen Covid-19

In 2020 werden we geconfronteerd met een pandemie. Er werd in samenwerking met de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk een risicoanalyse opgemaakt over de maatregelen die we als entiteit moeten en kunnen nemen om van onze kantoren een veilige werkomgeving te maken. Hieruit vloeide een heropstartplan voort en verschillende communicaties naar alle personeelsleden en naar leidinggevenden specifiek.

Ook in 2023 zullen de maatregelen verder opgevolgd en bijgestuurd moeten worden.

Specifieke acties 2023 gezondheid: preventie en beheersing biologische agentia		
Actiepunten	Trekker	Timing
Waakzaamheid aanhouden en verdere opvolging	Dienst HR Team Facilitair Beheer Dienst Communicatie GDPB	Werkjaar 2023

4.3.4 Risicoanalyses per functie en Risicoprofielfiches (RPF)

Specifieke acties 2023 veiligheid: Risicoprofielen en RPF		
Actiepunten	Trekker	Timing
Verderzetting van de actualiseringen van de risicoprofielfiches en risicoanalyses van de functies – rekening houdend met wijzigingen ikv Traject 2030	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Werkjaar 2023

4.3.5 Specifieke acties rond ergonomie

In 2019 werd er per locatie minimum 1 ergocoach aangesteld. In 2020 werd de rol van de ergocoachen verder uitgediept.

Specifieke acties 2022 ergonomie: Acties ergonomie		
Actiepunten	Trekker	Timing
Opmaken actiekalender met de ergocoachen	Dienst HR – aanspreekpunt PBW (in samenwerking met HR-verantwoordelijke) GDPB	Voorjaar 2023
Facilitering en ondersteuning in kader van thuiswerk. In afwachting van een aangepast beleid voor de Vlaamse overheid ikv de thuiswerkplek	Dienst HR GDPB	Werkjaar 2023

4.3.6 RA Beeldschermwerk

Sinds 1/1/2016 zijn de wijzigingen van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 betreffende het werken met beeldschermapparatuur in voege getreden en is er niet langer een verplicht periodiek medisch toezicht (3- en 5 jaarlijks) voor beeldschermwerkers.

De werkgever dient wel minstens om de vijf jaar een analyse te maken op het niveau van elke groep van beeldschermwerkposten en op het niveau van het individu om de risico's inzake welzijn te evalueren die voor de werknemers voortvloeien uit het werken met een beeldscherm. De eventuele risico's zijn risico's voor het gezichtsvermogen en de problemen van lichamelijke en geestelijke belasting. Deze analyse wordt indien nodig aangevuld met een bevraging van de werknemers of met

een ander instrument dat peilt naar de werkomstandigheden en/of eventuele gezondheidsproblemen gerelateerd aan het werken met een beeldscherm, uit te voeren onder de verantwoordelijkheid van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer. Indien uit de bevraging of het ander instrument blijkt dat er mogelijke gezondheidsproblemen zijn, wordt de betrokken werknemer door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer onderworpen aan een aangepaste gezondheidsbeoordeling.

De GDPB voert de inventarisatie en evaluatie van de risico's bij het uitvoeren van beeldschermwerk uit aan de hand van een vragenlijst die individuele feedback geeft over vijf werkfactoren: de werkplek (onderverdeeld in inrichting, uitrusting en omgevingsfactoren), werktaken, werktijden, werkdruk en werkwijze. De risico-inschatting gebeurt op basis van de frequentie van voorkomende afwijkingen, de grootte van het risico op overbelastingsletsels en de combinatie van verschillende risicofactoren:

Groen	Geen voorkomende extremen + aanvaardbaar risico ⇒ aandacht vereist
Geel	Beperkt voorkomende extremen + beperkt risico ⇒ maatregelen aanbevolen op middellange termijn
Rood	Veel voorkomende extremen + hoog risico ⇒ maatregelen aanbevolen op korte termijn

Preventiemaatregelen worden door het team Ergonomie van de GDPB voorgesteld, gebaseerd op een globale benadering vanuit de volgende invalshoeken: technische maatregelen, organisatorische maatregelen en maatregelen in verband met de werkmethode.

Specifieke acties 2023 ergonomie: RA Beeldschermwerk		
Actiepunten	Trekker	Timing
Uitvoeren 5-jaarlijkse RA Beeldschermwerk	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Voorjaar 2023

4.3.7 Welzijnsinitiatieven en HR-acties in het kader van psychosociale aspecten

Voor acties in het kader van psychosociaal welzijn van de personeelsleden wordt ook verwezen naar de relevante doelstellingen uit het HRM-jaarprogramma en het jaarlijkse vormingsprogramma.

De dienst HR zal instaan voor de uitvoering van de actiepunten in dit kader in samenwerking met externe partners zoals de GDPB, het Agentschap voor Overheidspersoneel, de EDPB en andere private partners voor vorming en training.

Specifieke acties 2023 psychosociale belasting: Acties inzake psychosociaal welzijn		
Actiepunten	Trekker	Timing
Leiderschapstraject	Dienst HR	Werkjaar 2023
Actieplan RAPS: opmaak, uitrol en communicatie	Dienst HR GDPB Idewe	Werkjaar 2023

4.3.8 Inkanteling gebouwen 2024 – facilitair bedrijf

In 2024 zullen onze gebouwen in eigen beheer overgenomen worden door Het Facilitair Bedrijf. Het betreft de volgende VMM-gebouwen: Aalst, Oostende, LAK Gent, Hasselt, Herentals en Dienst Lucht Antwerpen.

De verdeling van de verantwoordelijkheden in gebouwen in beheer van Het Facilitair Bedrijf is omschreven in de Omzendbrief KBBJ/HFB/2021/2 d.d. 6 april 2021. De verantwoordelijkheden worden daarbij verdeeld over drie actoren, zijnde de gebouwbeheerder (HFB), het aanspreekpunt van het gebouw (VMM) en de lijnmanager (VMM). De omzendbrief dient duidelijk vertaald te worden in een afsprakenkader tussen de VMM en Het Facilitair Bedrijf aangezien de draagwijdte van het takenpakket van het aanspreekpunt van het gebouw nog veel onduidelijkheden vertoont en ook wie welke rol moet opnemen inzake veiligheid onvoldoende is uitgewerkt.

Een afstemming in 2023 zal belangrijk zijn.

Specifieke acties 2023 veiligheid: Inkanteling 2024 - gebouwen		
Actiepunten	Trekker	Timing
Opmaak afsprakenkader en rolverdeling inzake opvolging en verantwoordelijkheid taken ikv veiligheid en preventie op de verschillende kantoorlocaties die inkantelen	Team Facilitair Beheer aanspreekpunt PBW GDPB Het Facilitair Bedrijf	Werkjaar 2023

4.3.9 Actualisatie en toepassing procedures

We merken dat een aantal procedures niet gekend zijn bij personeelsleden die deze moeten toepassen. In 2023 zullen we inzetten op de communicatie hieromtrent. Tegelijkertijd wordt de haalbaarheid getoetst aan de realiteit en zullen er mogelijks inhoudelijke aanpassingen dienen te gebeuren.

Specifieke acties 2023 arbeidsveiligheid: Procedures		
Actiepunten	Trekker	Timing
Aankoopprocedure	Dienst HR – aanspreekpunt PBW Team Facilitair Beheer GDPB	Werkjaar 2023
Procedure jobstudenten	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Werkjaar 2023
Procedure werkkledij	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Werkjaar 2023
Procedure bedrijfsbezoeken	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Werkjaar 2023

4.3.10 Onthaalmedewerkers: agressiehandboeken en opleiding

Specifieke acties 2023 psychosociaal welzijn: onthaalmedewerkers		
Actiepunten	Trekker	Timing

Aanpassen agressiehandboeken VMM en aanbieden opleiding voor onthaalmedewerkers	Dienst HR – aanspreekpunt PBW GDPB	Werkjaar 2023
---	------------------------------------	---------------

4.4 Diversiteitsplan

De doelstellingen m.b.t. diversiteit en gelijke kansen voor 2023 blijven in afwachting van de goedkeuring van het Strategisch gelijke kansen- en diversiteitsplan 2021-2025 door de bevoegde minister behouden:

- 40% vrouwen in middenkader;
- 3% personen met een arbeidshandicap in dienst;
- 10% personen van allochtone afkomst in dienst.

Met het HR jaarprogramma wordt op niveau van de VMM nagegaan welke flankerende maatregelen vanuit de VMM mogelijk zijn om deze doelstellingen te bereiken.

4.5 Energiebesparing

De Vlaamse regering keurde in juni 2020 de langetermijnrenovatiestrategie goed, waarbij een voorbeeldrol is weggelegd voor de centrale Vlaamse overheid. Het patrimonium van de VMM moet klimaatneutraal zijn tegen 2045. De jaarlijkse besparing in primaire energie wordt verhoogd van 2,09% naar 2,5%. Deze meerjarenstrategie moet VMM voor haar eigen gebouwen opnemen in haar ondernemingsplan.

De Vlaamse Regering besliste op 30 september een reeks maatregelen om bijkomend minstens 15% gas en 15% elektriciteit in de periode van 1/8/22 tot en met 31/3/23, ten opzichte van het gemiddelde van de voorbije 5 jaar voor dezelfde periode, te besparen.

4.5.1 Kantoor- en technische gebouwen

Voor VMM betreft dit de 5 kantoorgebouwen in eigen beheer en enkele technische gebouwen. Gezien de beslissing van de Vlaamse regering dat het beheer van alle kantoorgebouwen vanaf 2024 dient te worden overgedragen naar Het Facilitair bedrijf (HFB) wordt voor deze meerjaren-renovatiestrategie 2050 verwezen naar het ondernemingsplan van HFB. Voor de maatregelen op korte termijn (2022-2023) werd een intern actieplan uitgewerkt met een maandelijkse opvolging en rapportering op basis van het EMAS-monitoringsysteem. In 2023 wordt dit uitvoering van dit actieplan verder gezet.

Voor de technische gebouwen wordt verwezen naar het programma dat in het kader van SURE 2030 uitgerold wordt.

4.5.2 Technische installaties

Het jaarlijks verbruik van elektrische energie door VMM gaat overwegend om energie voor voeding van de technische installaties op waterlopen. Vooral pompgemalen verbruiken veel energie. De pompgemalen vervullen een essentiële functie in het voorkomen van overstromingsschade en het peilbeheer van de onbevaarbare waterlopen. De aankoop van energie is dan ook een belangrijke kostenfactor. Naast de toenemende prijzen zijn ook de toenemende piekdebieten en de toename van het aantal installaties verantwoordelijk voor de stijgende energiekosten.

VMM streeft er naar om netto minder energie te gaan gebruiken. Door een lager energieverbruik streven we er naar om de sterk stijgende kosten onder controle te houden.

VMM heeft in de voorbije jaren sterk werk gemaakt van de verhoging van efficiëntie, door gerichte maatregelen in waterhuishouding, en investeringen in betere technische oplossingen. We zetten verder in op de voorbereiding van dergelijke maatregelen. Het is echter duidelijk dat de “gemakkelijke” winsten reeds zijn genomen. Bijkomende maatregelen zullen worden genomen om het energieverbruik van gebouwen en technische installaties te verminderen mits technische ingrepen.

Bijlagen

De vooropgestelde timing die in de bijlagen is opgenomen, is diegene die bij de opmaak van het JOP 2022 werd geformuleerd. De voortgang van de uitvoering wordt opgevolgd in functie van de rapportering ten aanzien van het kabinet en zal indien genoodzaakt worden geactualiseerd of bijgestuurd.

BIJLAGE 1 – Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora

BIJLAGE 2 – Informatiefiches strategische projecten

BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda

BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM

BIJLAGE 5 – Output van de VMM

BIJLAGE 6 – Personeelsplan

BIJLAGE 7 – Jaarrapport 2022

BIJLAGE 1 – Bijdrage aan Vlaamse en Europese beleidsplannen en overlegfora

Beleidsplan	Stroomgebiedbeheerplan 3 uitvoeren
Doel:	
Aanpak:	
In scope	Uitvoering coördineren

Beleidsplan	Vlaams Klimaatadaptatieplan uitvoeren
Doel:	De klimaatverandering is een feit dat niet meer tegengesproken wordt. De publieke en private ruimte zal moeten aangepast worden. Met het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2021-2030 wil Vlaanderen via strategieën en acties niet alleen de impact van de reeds voelbare veranderingen aanpakken, maar zich ook wapenen tegen de mogelijke impact van de klimaatverandering op langere termijn.
Aanpak:	De coördinatie van de opmaak van het VAP ligt bij het departement Omgeving. VMM geeft insteek voor het plan op basis van de eigen expertises rond droogte, wateroverlast en hitte, bouwt verder aan klimaatadaptatietools voor lokale besturen en werkt in nauwe samenwerking met het departement Omgeving een aantal specifieke acties uit ter ondersteuning van de lokale besturen (o.m. opstart Green Deal Klimaatadaptatie, uitwerken voorstel uniek aanspreekpunt Klimaatadaptatie, afstemmen communicatie-initiatieven rond klimaatadaptatie).
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM

Beleidsplan	Opvolging PFAS-actieplan en Zeer zorgwekkende stoffen beleid
Doel:	De milieu- en gezondheidsproblematiek voor PFAS in Vlaanderen in kaart brengen wat betreft het bestaande beleid en de huidige leemtes hierin.
Aanpak:	Er werden een aantal acties opgesomd die deze leemtes trachten in te vullen, om zo een geïntegreerd en coherent beleid m.b.t. milieuverontreiniging door PFAS in Vlaanderen te initiëren. Naar aanleiding van de PFAS-crisis werden er een aantal bijkomende maatregelen geformuleerd ook voor VMM
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM

Beleidsplan	Luchtbeleidsplan uitvoeren, actualiseren en afstemmen met en bijdragen tot het Vlaams Energie en Klimaatplan
Doel:	Plan met acties en maatregelen om doelstellingen op het vlak van luchtkwaliteit te halen: <ul style="list-style-type: none"> • Op korte termijn (zo snel mogelijk) zorgen we ervoor dat we nergens in Vlaanderen de Europese luchtkwaliteitsnormen en/of streefwaarden overschrijden en dat we de vooropgestelde emissieplafonds halen. • Op middellange termijn (2030) bereiken we de emissieplafonds van de NEC-richtlijn voor 2030. We kiezen een gelijkaardig pad voor Vlaanderen als voor Europa en streven naar een halvering van de gezondheidsimpact ten gevolge van luchtverontreiniging, zoals die ingeschat wordt door de WGO, ten opzichte van 2005 en we dringen de oppervlakte van ecosystemen waar de draagkracht voor vermist of verzuring wordt overschreden met een derde terug ten opzichte van 2005.

	<ul style="list-style-type: none"> Op lange termijn (2050) brengen we de luchtvervuiling door antropogene bronnen, zoals industrie, landbouw en verkeer, drastisch terug. We streven ernaar dat de luchtkwaliteit in Vlaanderen geen significante negatieve invloed heeft op de gezondheid van haar bewoners, zoals die door de WGO ingeschat wordt, en dat de draagkracht van ecosystemen niet meer overschreden wordt.
Aanpak:	<p>Luchtbeleidsplan goedgekeurd op VR 25/10/2019.</p> <p>Acties en maatregelen zijn opgenomen in luchtbeleidsplan en toegewezen aan trekkers (VMM en zusterorganisaties Vlaamse overheid). De opvolging wordt verzekerd via rapportering ikv BBT.</p> <p>Een eerste tussentijdse rapportering is uitgevoerd in de loop van 2021 en daarna telkens om de 2 jaar. Vierjaarlijks is een actualisatie voorzien. Eerste actualisatie tweede voortgangsrapport goed te keuren in 2023.</p>
In scope	Uitvoering opvolgen, evaluatie en actualisatie coördineren

Beleidsplan	Strategisch Plan Waterbevoorrading uitvoeren
Doel:	<p>Zowel in het Regeerakkoord 2019-2024, de Beleidsnota 2019-2024 als de Blue deal is de opmaak van een Strategische Plan voor de Waterbevoorrading (SPW) voorzien, In 2009 werd het 1ste Strategisch plan voor de watervoorziening (SPW) in de schoot van de CIW opgesteld via een actieve participatie van de verschillende betrokken stakeholders. Sinds dan is de watersysteemkennis in sterke mate verder uitgebouwd en werden we ook geconfronteerd met 2 periodes van extreme droogte wat aanleiding gaf tot waterschaarste met een duidelijke impact op de maatschappij.</p> <p>Opzet van een Strategische Planning voor Waterbevoorrading (SPW) is het maximaal verzekeren dat de vraag en behoefte naar water op duurzame wijze kan worden ingevuld, nu en in de toekomst.</p> <p>Het aspect 'toekomst' staat centraal in een SPW. Een SPW dient oplossingen te bieden aan knelpunten die er nu reeds zijn maar ook aan de toekomstige te verwachten knelpunten ten gevolge van de impact van o.a. de klimaatverandering, demografische evoluties, socio-economische evoluties, de afhankelijkheid van naburige regio's op de waterbevoorrading.</p> <p>Daarnaast dient een SPW nieuwe trends op vlak van waterbevoorrading te identificeren en op te volgen, deze te waarderen in functie van de uitdagingen op vlak van waterbevoorrading en een passende beleidsrespons te ontwikkelen.</p> <p>Handelen binnen de draagkracht van het watersysteem, nu en in de toekomst, vormt een cruciale randvoorwaarde. Uitputting van onze natuurlijk hulpbronnen is geen optie. Dit hypothekeert niet enkel de waterbevoorrading op lange termijn maar ook de globale beschikbaarheid van water en kan vanuit de doelstellingen voor het watersysteembeheer niet aanvaard worden.</p> <p>Momenteel zijn er reeds (onderdelen van) startnota's per bevoorradingstype of bron, en een startnota voor de algemene visie op waterbevoorrading beschikbaar.</p> <p>In 2021 werd de SPW werking ingekanteld in de CIW-werking (project).</p> <p>Er werd eveneens een koppeling van reeds bestaande SPW met ontwerp SGBP 3, die overgemaakt is aan kabinet Leefmilieu voor de Vlaamse Regering</p>
Aanpak:	
In scope	Uitvoering coördineren

Beleidsplan	Mestactieplan ondersteunen
Doel:	Binnen derde generatie stroomgebiedbeheerplannen (2022-2027) in uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water en Overstromingsrichtlijn is afstemming met andere beleidsdomeinen, zoals erosiebeleid en landbouwbeleid via MAP en het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.
Aanpak:	<p>Bij de doorvertaling van de doelstellingen van de SGBP3 in andere beleidsdomeinen en plannen dient vooral aandacht te gaan naar het landbouwbeleid (MAP en GLB) en erosiebeleid alsook naar het ruimtelijk beleid.</p> <p>De bijsturing van MAP 6 (2019-2022) is nodig om op korte termijn een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit te realiseren. Dit is ook nodig met het oog op de onderhandelingen met de Europese Commissie over MAP 7 en het verlengen van de derogatie voor de periode 2023-2026.</p> <p>Het strategisch plan GLB biedt opportuniteiten om in te zetten op de doelstellingen uit het SGBP3</p> <p>MAP: VLM is trekker van dit dossier. VMM levert specifieke ondersteuning aan de werkgroepen binnen het beleidsdomeinen en ondersteunt VLM voor MAP.</p>
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM
Timing en output:	In handen van de trekker

Beleidsplan	Implementatie actieplan PAS
Doel:	Om de achteruitgang van de natuurkwaliteit te stoppen en om onze Europese instandhoudingsdoelen (IHD) te behalen, moet onze stikstofuitstoot en -depositie naar beneden, maar tegelijkertijd moet economische activiteit mogelijk blijven. De programmatische aanpak stikstof (PAS) heeft als algemeen doel bij te dragen aan de realisatie van de IHD door planmatig en zonder de continuïteit van de vergunningsverlening of het level playing field voor bedrijven en sectoren in het gedrang te brengen, de uitstoot van stikstof terug te dringen zodanig dat het niveau van de stikstofdepositie op de speciale beschermingszones (SBZ) stelselmatig daalt op een manier dat de gunstige staat van instandhouding in 2050 overal bereikt wordt.
Aanpak:	De Vlaamse Regering wil een programmatische aanpak stikstof die de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk maakt door de uitstoot van stikstof voldoende terug te dringen en een toekomstgericht, werkbaar en rechtszeker kader biedt voor vergunningsverlening. Hiervoor werd een organisatievorm uitgetekend met een aantal werkgroepen, stuurgroepen en taskforce, in combinatie met voldoende afstemming met het kabinet en de leidend ambtenaren. Departement OMG neemt de lead. VMM ondersteunt inhoudelijk rond monitoring, borging, afstemming op luchtkwaliteitsbeleid (luchtplan 2030) en scenarioberekeningen (via modellering) en zal meewerken aan het PAS-document, het ontwerp-plan-MER en de significantiekaders. Het PAS-document beschrijft de maatregelen en instrumenten om emissiereducties te realiseren maar ook maatregelen om gebiedsgericht dingen te realiseren, socio-economische context ... Het PAS-programma zelf wordt dan geborgd door de PAS te onderwerpen aan een plan-MER en een passende beoordeling.
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM
Timing en output:	In handen van de trekker

Beleidsplan	Nieuw erosiebeleid uitwerken
Doel:	Binnen derde generatie stroomgebiedbeheerplannen (2022-2027) in uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water en Overstromingsrichtlijn is afstemming met andere beleidsdomeinen, zoals erosiebeleid en landbouwbeleid via MAP en het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.
Aanpak:	<p>Bij de doorvertaling van de doelstellingen van de SGBP3 in andere beleidsdomeinen en plannen dient vooral aandacht te gaan naar het landbouwbeleid (MAP en GLB) en erosiebeleid alsook naar het ruimtelijk beleid.</p> <p>De bijsturing van MAP 6 (2019-2022) is nodig om op korte termijn een duidelijke verbetering van de waterkwaliteit te realiseren. Dit is ook nodig met het oog op de onderhandelingen met de Europese Commissie over MAP 7 en het verlengen van de derogatie voor de periode 2023-2026.</p> <p>Het strategisch plan GLB biedt opportuniteiten om in te zetten op de doelstellingen uit het SGBP3</p> <p>Erosie: Dept. Omgeving is trekker van dit dossier VMM levert specifieke ondersteuning aan de werkgroepen binnen het beleidsdomeinen en ondersteunt VLM voor MAP.</p>
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM
Timing en output:	In handen van de trekker

Beleidsplan	Bijdrage aan realisatie bosplan
Doel:	
Aanpak:	
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM
Timing en output:	In handen van de trekker

Beleidsplan	Bijdragen aan het OHHP implementatie- en opvolgingsplan
Doel:	
Aanpak:	
In scope	Insteek vanuit opdrachten aan VMM
Timing en output:	In handen van de trekker

BIJLAGE 2 – Informatiefiches strategische projecten

Strategische beleidsprojecten

Strategisch project	Kaderrichtlijn water doorvertalen naar Vlaams beleid: <ul style="list-style-type: none"> - SGBP4 voorbereiden - GAP-analyse (andere dan N en P) en reductie-doelstellingen SGBP uitwerken
Doel:	Het project heeft tot doel de voorbereiding van de volgende generatie stroomgebiedbeheerplannen (incl. overstromingsrisicobeheerplannen en waterschaarste en droogtebeheerplannen) en alle ermee gerelateerde voorbereidende stappen te coördineren. Ook het definiëren van, opbouwen van methodiek voor en berekenen van doelafstand voor de parameter hydromorfologie en andere parameters (verder te detailleren) behoort tot de scope van het project.
Aanpak:	Ter begeleiding van de voorbereiding van SGBP4 wordt een Projectgroep SGBP (tvv VMM WG KRLW) opgericht waarin de verantwoordelijken van de verschillende 'deelplannen/thematieken' vertegenwoordigd zijn. De projectgroep SGBP kan ook door andere projecten geconsulteerd worden i.f.v. beleidskeuzes en/of strategische beslissingen die genomen dienen te worden i.f.v. de SGBP4. De GAP-analyse valt uiteen in 3 luiken: hydromorfologie; "andere parameters" en actualisatie van de bestaande reductiedoelstellingen voor N en P. In de onderstaande oplijsting van de projectfasen wordt hierin verwezen met respectievelijk Luik A, Luik B en Luik C. Per fase worden de belangrijkste mijlpalen in elk luik beschreven.
Timing en output:	
SGBP4 voorbereiden	
Q1 – Q4 2023	Opstart Projectgroep SGBP4
	Q1 strategische participatie rond einddoel transitietraject SGBP 4
	Q1 evaluatie aanbevelingen CIW evaluatie SGBP3
	Q1 inventariseren beleidsontwikkelingen/intenties die hun weerslag moeten vinden in SGBP4
	Q3 opmaken stappenplan voor uitvoering aanbevelingen uit change traject (nvdr: volgende stappen van het veranderingstraject zijn dus nog niet opgenomen in het vervolgetraject).
	Q1 – Q4 Ontwikkeling GEP hydromorfologie/WL (kern BIW)
	Q1 – Q4 Actualiseren EKC macrofyten (en vis?) (ken MON)
	Q1 – Q4 Evaluatie en bijsturing GEP biologische parameters (macro-invertebraten, macrofyten, fytoplankton, fyto benthos en vissen) per WL (kern MON)
	Q1 – Q4 Operationaliseren waterlichaamdashboards (kern PIW)
	Q1 – Q4 Optimaliseren (en ontwikkelen) modellen (OW en GW) (kern PIW)
	Q1 – Q4 Optimaliseren methodiek toestandsbeoordeling (OW en GW) (selectie relevante/stroomgebiedspecifieke stoffen) (kern PIW + kern Advisering)
GAP-analyse (andere dan N en P) en reductie-doelstellingen SGBP uitwerken	
Q1 – Q2 2023	Opmaak projectplan
	Samenstellen van de projectgroep en subgroepen
	Luik A: Vastleggen definitie doelafstand en opmaak methodologie met werkgroep en aantal workshops met andere waterbeheerders. Draagvlak creëren voor methodiek. Desgevallend PID updaten wat betreft financiële noden en projectmedewerkers. Bekijken of INBO betrokken moet worden en hoe.

	Luik B: inventarisatie “andere parameters”: oplijsten welke mogelijk in scope zijn hiervoor ifv KRW en andere beleidskaders
Q3 – Q4 2023	Luik A: toepassen van methodologie op aantal pilootgebieden. Resultaten bespreken met stakeholders. Methodologie bijstellen indien nodig
	Luik A: Voorgestelde methodologie laten vastleggen door CIW. Kennisname door directie VMM.
	Luik B: inventarisatie “andere parameters”: analyse van de haalbaarheid voor het bepalen van een doelafstand. In functie van hun belang in het kader van verschillende beleidskaders en de haalbaarheid wordt een prioritering opgesteld. Vastleggen definitie doelafstand voor prioritaire parameters.
	Luik B: Samenstellen van subprojectgroepen en oplijsten van de nodige betrokken partijen en eventueel financiers. Desgevallend PID updaten wat betreft financiële noden en projectmedewerkers
	Luik B: Start opmaak bestek studie-opdracht. Te onderzoeken piste: wat mogelijk is binnen de referentietaak WEISS van VITO (tenzij ze betrokken werden in het voortraject omtrent bepalen haalbaarheid)

Strategisch project	Meewerken aan het opstellen van een visienota Zeer Zorgwekkende Stoffen
Doel:	Vormgeven van beleid rond zeer zorgwekkende stoffen
Aanpak:	In samenwerking met het beleidsdomein, OVAM en AZG wordt een visienota zeer zorgwekkende stoffen opgemaakt. Deze visienota omvat een plan van aanpak om het beleid rond zeer zorgwekkende stoffen vorm te geven vertrekkend vanuit de volgende krachtlijnen: Voorkomen van de verspreiding, inventariseren en beperken van de verspreiding, sanering van de verontreiniging en uitfaseren van de aanwezige stoffen
Timing en output:	
Q1 2023	Opmaak visienota
Q2 – Q4 2023	Zie visienota ZZS (concrete output zal afhankelijk zijn van het beschikbare budget en VTE)

Strategisch project	Afwegingskader in periode van droogtecrisis optimaliseren
Doel:	Dit project betreft de verdere uitwerking en optimalisatie van het Vlaamse reactief afwegingskader voor de prioritering van watergebruiken bij waterschaarste (VRAG).
Aanpak:	Het project omvat verschillende delen: <ul style="list-style-type: none"> - verdere uitwerking van de instrumenten achter het reactief afwegingskader - communicatie en belanghebbendenmanagement - en een eerste toepassing van het kader. Dit project wordt uitgevoerd via een externe opdracht, die gegund is aan het consortium Sumaqua, KPMG en Common Ground. Het project is een gezamenlijke opdracht van VMM, De Vlaamse Waterweg nv en de provincies Vlaams-Brabant en Antwerpen (voor het luik waterbalans).
Timing en output:	
Q1 – Q2 2023	Eerste werkende versie van het waterbalansmodel (zonder impact van maatregelen)
	Uitgewerkt voorstel voor implementatie beloningsmechanisme en veiligheidsrisico's
	Uitwerken voorstel dashboard
Q3 2023	Afwerking en oplevering waterbalansmodel met inbegrip van implementatie maatregelen

	Implementatie voorstel beloningsmechanisme en veiligheidsrisico's
	Implementatie dashboard
Vanaf Q4 20223	Bijkomende optimalisaties op basis van de ervaringen met het kader en nieuwe studieresultaten, onderhoud aan de dashboards en bijkomende infomomenten/participatie + eventuele ondersteuning in tijden van droogte

Strategisch project	Green Deal Klimaatbestendige ruimte opstarten
Doel:	De doelstelling van deze green deal is om te komen tot een klimaatadaptatiereflex bij de ontwerpers, inrichters en beheerders van onze omgeving. Van deze doelgroep verwachten we dat ze bij elk (nieuw) plan of project dat ze opmaken of uitvoeren stil staan bij de mogelijke impact van de klimaatverandering en nagaan: <ul style="list-style-type: none"> - hoe ze met dit plan of project er mee voor kunnen zorgen dat Vlaanderen beter de effecten van de klimaatverandering (hitte, droogte en wateroverlast of overstromingen) kan opvangen - of het geplande ontwerp, inrichting en/of beheer zelf bestand zal zijn tegen intense hitte, aanhoudende droogte en toenemende wateroverlast of overstromingen.
Aanpak:	Met deze green deal willen we volgende <i>belemmeringen</i> aanpakken: <ul style="list-style-type: none"> - De nood aan meer kennisdeling - De nood aan (een betere) samenwerking - De nood aan een gestructureerde uitvoering - De nood aan meer aandacht voor sociaal kwetsbare groepen Om de ambitie van deze green deal waar te maken en hoger vermelde uitdagingen aan te pakken zetten we in op <i>3 sporen</i> : kennis opbouwen en delen, meer en beter samenwerken en goede praktijken opschalen.
Timing en output:	
Q1 - Q4 2023	Via tijdelijke SG wordt conceptvoorstel van Green Deal opgemaakt. Dit werd half november ingediend bij de Green Deal Raad. Goedkeuring door Green Deal Raad (te verwachten uiterlijk begin 2023) is voorwaarde om over te gaan tot 2 ^e fase.
	De SG concretiseert verder het voorstel van Green Deal tot een overeenkomst die door alle deelnemers kan worden ondertekend. Hiertoe worden ook informatieve sessies voor de potentiële deelnemers aan de Green Deal georganiseerd.
	Met de SG wordt parallel en ter financiële ondersteuning van alle strategische partners uit de Green Deal een Europees LIFE-projectvoorstel FELIX opgemaakt (in te dienen uiterlijk 31.03.23).

Strategisch project	Doorlopen van een responsabiliseringstraject en uitgaventoetsing voor de lokale besturen in kader van de uitbouw van saneringsinfrastructuur binnen de huidige regelgeving
Doel:	In het kader van het ten volle benutten van de investeringsbudgetten rioleringsubsidies zijn een aantal acties voorzien. In dit project wordt voorgesteld na te gaan op welke manier de werkwijze inzake rioleringsubsidies binnen het huidige subsidiebesluit kan versneld en vereenvoudigd worden. Bovendien willen we ook uitvoering geven aan de mededeling aan de Vlaamse Regering over uitgaventoetsing inzake 'Duurzaam watergebruik en de organisatie van het waterlandschap'.
Aanpak:	Er wordt voorgesteld om ism het kabinet de scope van dit project verder te concretiseren.
Timing en output: pro memorie	
Q1 2023	Opmaak overzicht uitgevoerde analyses door VMM en de verschillende actoren
	Overleg met de sector (Vlario, Aquaflanders)

	Juridische analyse
	Uitwerken van een voorstel in 2 luiken: deel 1: mogelijkheden binnen het huidige besluit – deel 2: aanpassing subsidiebesluit
	Terugkoppeling voorstellen aan kabinet
	Terugkoppeling voorstellen aan de sector
Vanaf Q2 2023	Uitwerking en communicatie deel 1: mogelijkheden binnen het huidig subsidiebesluit

Strategisch project	Het programma Samen voor een Zuivere Lucht in Steden en Gemeenten ontplooiën
Doel:	Dit project is gericht op het ontwikkelen van diensten en tools en de samenwerking met lokale besturen inzake luchtkwaliteit
Aanpak:	Het hoofddoel van dit project is het realiseren van de transitie naar oplossingsgerichte partner op het vlak van luchtkwaliteit en dit zowel voor de monitorings- als beleidsbevoegdheden. Een voortraject tekende de contouren uit van een programma ‘steden en gemeenten lucht’ dat het hoofd biedt aan de uitdagingen die voortkomen uit het Vlaams Luchtbeleidsplan en het strategisch kader van VMM.
Timing en output:	
Q1 – Q3 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Hosting, beheer trafiek e.d. uitwerken • Co-creatieve ontwikkeling PoC's • Sensorscreening (inhaalbeweging o.b.v. sensorlijsten Smart Flanders) • Praktische uitwerking relatiebeheer (rollen, taken ...) • Uitwerken beoordelingsmethodiek en mogelijkheden “stamp of approval” (meerwaarde lokale besturen) • Uitwerken opleidingsaanbod en format (webinar, Ask Me Anyhting ...) • Ontwikkeling succesverhalen en data stories rond impact lokaal luchtbeleid • Uitwerken businessmodellen specifieke dienstverlening • Ervaringsopbouw met één of enkele lokale besturen/plannen (innovatietraject) • Implementatie tools als onderdeel van milieuportaal/dataplatform • Integratie sensorresultaten in ‘Samen voor Zuivere Lucht’-platform • Instructie aanwerven relatiebeheerders als aanspreekpunt (lucht) i.s.m. dienstencentrum • Reguliere werking voorbereiden op implementatie netwerk- en stakeholdermanagement (relatiebeheer)

Strategisch project	Handhaving voertuigemissies voorbereiden
Doel:	Op basis van de aanbevelingen uit de beleidsstudie handhaving praktijkemissies wegvoertuigen, heeft de Vlaamse Overheid zich geëngageerd om in de loop van 2023 metingen van voertuigemissies op de openbare weg met Remote Sensing te implementeren. Zulke metingen maken een zeer doelgericht beleid mogelijk ten aanzien van voertuigen met problematische praktijkemissies, wat op korte termijn kan leiden tot significante luchtkwaliteitswinst in Vlaanderen. Met dit project wordt uitvoering gegeven aan dit engagement.
Aanpak:	Een noodzakelijke voorwaarde om zo'n meetprogramma te kunnen implementeren is het voorzien van IT-infrastructuur zodat de meetresultaten kunnen worden beheerd. Om dit project mogelijk te maken is voorafgaand nood aan een analyse zodat alle noodzakelijke behoeften goed gekend zijn waarna het mogelijk is ook te bekijken wat de nodige IT-infrastructuur en software (applicaties) kunnen zijn. Deze analyse vormt het onderwerp van voorliggend projectvoorstel. Om de beleidsdoelen te halen dient het analysewerk dit jaar aan te vangen met het oog op de realisatie van de IT-infrastructuur en de ontplooiing van Remote

	Sensing in de loop van 2023. Deze analyse omvat o.a. een business analyse en een functionele analyse die de totale architectuur vastlegt voor een modulair systeem en de gegevensstromen detailleert. Dit analysewerk legt de noodzakelijke basis voor een vervolgproject waarin gefaseerd de benodigde IT-infrastructuur concreet kan worden ontwikkeld.
Timing en output:	
Q1 2023	Behoeftanalyse
	Business analyse (ism stakeholders: VMM, MOW, VLABEL, Politie, GOCA Vlaanderen, FOD Mobiliteit (DIV + Markttoezicht), Digitaal Vlaanderen)
	Opstart vervolgonderzoek NOx-testprocedure keuringscentra
	Bepalen datastromen (en beschikbaarheid)
	Architectuur bepalen (hergebruik van bestaande componenten, nieuwe onderdelen)
	Technische en functionele analyse
	Opstellen verfijnde kostenraming realisatie IT-project
	Aanvang proces publicatie GDPR conforme basis structurele emissie monitoring (decreet)
Q2 2023	Juridische analyse (validatie door DPO, opstellen DPIA, ...)
	GDPR-conforme wettelijke basis structurele emissie monitoring (privacy adviezen en aanvang proces publicatie besluit)
	Vorbereiding aanbesteding remote sensing (incl afspraken mbt plaatsing sensoren)*
	Realiseren van noodzakelijke IT-infrastructuur voor beheer en uitwisseling van voertuiggegevens*
	Publicatie bestek service contract aanbesteding Remote Sensing*
Q3 2023	Evaluatie inschrijvingen kandidaten voor service contract Remote Sensing en toewijzing*
	Afspraken maken met wegbeheerders (AWV, betrokken steden en gemeenten) inzake toelatingen voor inrichtingen meetsites langs openbare weg*
Q4 2023	Publicatie wettelijk kader voor structurele voertuigemissie monitoring
	Ontplooiing van structurele emissie monitoring via Remote Sensing in Vlaanderen op basis van afgesloten servicecontract*
* De met asterisk aangeduide processen kunnen enkel gestart worden mits voorafgaand politiek akkoord over de noodzakelijke financiering van het programma	

Strategisch project	Afstemming waterbeheer en natuurbeheer
Doel:	Integratie bosuitbreiding en natuurbeheerplannen in het waterlopenbeheer
Aanpak:	In samenwerking met ANB werken aan de natuurdoelstellingen (uitbreiding bos, gronden onder natuurbeheer)
Timing en output:	
Q1 2023	Vorbereiding protocol ANB, opstart opmaak methodiek natuurbeheerplannen waterlopen + uitrol in 5 pilotgebieden
Q2 2023	Afsluiten protocol met ANB
Q3 2023	Treffen voorbereiding voor bijkomende bebossing (bestekken, organisatie "plantdag")
Q4 2023	Realisatie bijkomend bos cf doelstelling (minimum 15 ha tijdens deze legislatuur)

Strategische interne projecten

Strategisch project	Gebiedsgerichte werking als vlaggenschip ondersteunen via een operationeel investeringscomité
Doel:	Doelstelling is dat VMM een voortrekkers- en voorbeeldrol opneemt om in een aantal prioritare gebieden de geformuleerde doelstellingen, zoals geformuleerd in de SGBP 3, te behalen. Dit moet anderen motiveren en enthousiasmeren om in andere gebieden de voortrekkersrol en engagement op te nemen. Via de expertenwerkgroep Gebiedsgerichte Werking van de CIW werd een aanzet tot afspraken gemaakt welke organisatie de trekkersrol opneemt in de overige gebieden.
Aanpak:	Voor de prioritare gebieden werden de noodzakelijke acties op het vlak van waterkwaliteit, wateroverlast, waterbeschikbaarheid en waterbeleving opgelijst en geprioriteerd. Het overzicht moet gezien worden als een rollend meerjareninvesteringsprogramma dat regelmatig wordt geactualiseerd. Intern VMM wordt een operationeel investeringscomité opgericht die er moet voor zorgen dat de acties worden opgestart en uitgevoerd en dat hiervoor de nodige investeringskredieten worden voorzien.
Timing en output:	
Q1 – Q4 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering rollend meerjaren investeringsprogramma GWW Vlaanderen - Akkoord binnen VMM over prioritare investeringen/ingrepen bij externe partners in de prioritare gebieden tegen april 2023 - Juni 2023: evaluatie en actualisatie rollend meerjaren investeringsprogramma GWW Vlaanderen - December 2023: beoordeling via KPI (ter opvolging van SD_LTOD 4.1.1 en 4.1.2); actualisatie rollend meerjaren investeringsprogramma (VMM + externen)
Jaarlijks vanaf 2024	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering rollend meerjaren investeringsprogramma GWW Vlaanderen - December (jaarlijks): beoordeling via KPI - December (jaarlijks): actualisatie rollend meerjaren investeringsprogramma Beschrijving van het scope item

Strategisch project	VMM-laboratorium 2.0 uitbouwen
Doel:	Door de Minister werd op de commissie leefmilieu, natuur, ruimtelijke ordening en energie d.d. 04/10/2022 toegezegd om het VMM-laboratorium te behouden. De uitbouw van het VMM-laboratorium 2.0 wordt gezien als een intern strategisch project.
Aanpak:	Met een tijdshorizon tot en met 2024 wordt enerzijds de rol van het VMM laboratorium binnen de MDIAK keten helder gesteld en wordt anderzijds gekeken op welke wijze het VMM-laboratorium een monitoring bijdrage kan leveren binnen het beleidsdomein omgeving en de Vlaamse overheid.
Timing en output:	
Q1 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Versterking van het VMM labo: personeel - Versterking van het VMM labo: financieel - Organisatorische herstructurering VMM labo: organogram
Q2 - Q4 2023	<ul style="list-style-type: none"> - De rol van het VMM labo in de MDIAK keten helder stellen - Voorbereiden externe dienstverlening en samenwerkingsverbanden met (relevante) belanghebbenden waaronder DOMG en VITO - O&O analysemethoden cf. afstemming klantenvraag - analyseportfolio

Strategisch project	De samenwerkingsovereenkomst (SO) tussen Aquafin en het Vlaams gewest implementeren
Doel:	De nieuwe SO met Aquafin zal in werking treden op 1 januari 2023. Deze nieuwe overeenkomst heeft tot gevolg dat VMM niet langer een rol op zich neemt als actor bij de opstelling van de investeringsprogramma's. Dit heeft tot gevolg dat de bestaande processen inzake de opmaak en het toezicht op de investeringsprogramma's niet langer van toepassing zijn en er nieuwe processen dienen te worden uitgewerkt, zowel bij Aquafin als bij VMM.
Aanpak:	De uitwerking van deze nieuwe processen en de afstemming tussen beide organisaties wordt als een intern strategisch project uitgewerkt.
Timing en output:	
Q1 2023	Stand van zaken AQF processen : bij AQF loopt binnen het PM een reorganisatie-oefening (rollen en verantw.; matchmaker; opmaak investeringsplan, opzet autocontrole). We moeten als VMM zicht hebben op deze nieuwe processen.
	Nieuwe VMM processen rond toezicht op het Investeringsplan uittekenen (visio) in samenspraak met de betrokken medewerkers
	Afgewerkte processen afstemmen met Aquafin en concrete afspraken maken rond gegevensuitwisseling en timing.
	Nagaan welke andere stakeholders geïmpacteerd zijn (bakkensecretariaten, lokale besturen, ed.) en nagaan of deze voldoende geïnformeerd zijn en de nieuwe werkwijze begrijpen en volgen
	Desgevallend stakeholders informeren

Strategisch project	Investeringscomité Digitalisering operationaliseren
Doel:	Het doel van het I&T-governance project was het opzetten van een VMM brede governance methodiek in functie van het digitaliseren van businessprocessen met als algemeen doel de investeringen van de volledige VMM, inzake verwerven of ontwikkelen van I&T oplossingen en het operationeel houden van I&T-oplossingen af te stemmen op de doelstellingen en prioriteiten van de VMM.
Aanpak:	Een investeringscomité wordt opgericht als governanceorgaan hiervoor.
Timing en output:	
Q1 & Q2 2023	<ul style="list-style-type: none"> - Oprichten ICDIG - Verdere operationalisering ICDIG en PMO-werking binnen de huidige context en beperkingen - Evalueren m.b.v. maturiteitsmodel de werking van het ICDIG en de andere structuren - Evaluatierapport opstellen - Bijsturing van het I&T governance charter

BIJLAGE 3 – Regelgevingsagenda

Niveau Europese Commissie

Titel van het lopend initiatief	Betrokken regelgeving
1. Kaderrichtlijn Water (RL 2000/60/EG) 2. Grondwaterrichtlijn (RL 2006/118/EG) 3. Richtlijn Prioritaire stoffen (RL 2008/105/EG)	Decreet Integraal Waterbeleid, Vlarem
4. Richtlijn Stedelijk afvalwater (RL 1991/271/EG)	
5. Herziening richtlijn Luchtkwaliteit (RL 2008/50/EG & 2004/107/EG)	VLAREM
6. Onderhandelingen andere EU-dossiers (ecodesign ketels/kachels; EURO7; CO2 vrachtwagens; RIE)	

Niveau Vlaams parlement

Titel van het lopend initiatief	Betrokken regelgeving
7. Verzameldecreet - Op initiatief van dept omgeving	De tekst bevat correcties van het decreet integraal waterbeleid, aanpassen regelgeving heffingen en aanpassingen aan LEZ decreet

Niveau Vlaamse regering

Titel van het lopend initiatief	Betrokken regelgeving
1. Besluit MKN en verbeteringen metingen lucht voor Pb en Cd en nieuwe afbakening stroomgebieden en bekkens + aanpassingen MKN gevaarlijke stoffen	aanpassing Vlarem II en bijlagen vervangen bijlagen I en II Organisatiebesluit
2. Implementatie vernieuwde drinkwaterrichtlijn	Vervanging besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 houdende reglementering inzake de kwaliteit en levering van water, bestemd voor menselijke consumptie ter uitvoering van Richtlijn 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water
3. BVR en MB Tariefregulering	In 2022 loopt voor alle Vlaamse waterbedrijven het huidige tariefplan voor de bepaling van de tarieven van de drinkwateractiviteit af. Met het oog op de nieuwe tariefplannen, bereidde de WaterRegulator een verfijning voor van de tariefmethodologie. De aanpak richt zich op de nauwere opvolging van investeringen, aanzetten tot efficiëntie, correctere indexberekening en een verbeterde gegevensrapportering door de waterbedrijven..
4. Peilbesluit	Wet onbevaarbare waterlopen Blue Deal Vlaams Klimaatadaptatieplan
5. Opheffingsdossiers polders	Wet polders Wet wateringen
6. Besluit VR houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie en de levering en gebruik van teruggewonnen water	Betreft omzetting Water Reuse Verordening
7. Rationalisering waterlopenbeheer	
8. Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwater en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening	

inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater – op initiatief van departement	
9. Grondwatertrein - Op initiatief van dept omgeving	Wijziging Vlarem II indelingslijst en sectorale voorwaarden lozen in grondwater, grondwateronttrekking en grondwateraanvulling, aanvullingen voor nieuwe gevaarlijke stoffen
10. Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2002 tot uitvoering van het Titel IV, hoofdstuk II en Titel V, hoofdstuk IV van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018	Aanpassing regelgeving heffing na decretale wijziging
11. Aanpassing VLAREM – zwemmen in open water - Op initiatief van dept omgeving	
12. BVR aanpassing besluit 8 april 2011 (AWVR) - Op initiatief van dept omgeving	
13. BVR tot opheffing beschermingszones waterwinning Zemst - Op initiatief van dept omgeving	
14. BVR tot opheffing BVR 27 maart 1985 - Op initiatief van dept omgeving	
15. PAS-decreet (gecoördineerd door het departement)	Verankering luchtbeleidsplan en luchtkwaliteitsnormen
16. Wijziging regelgeving Lage Emissiezones	<p>1. BVR LEZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrijstelling voor geregistreerde mantelzorgers van mensen met een handicap • Vrijstelling voor personen met een handicap die een automatisch voertuig besturen • Oude bussen van De Lijn geen vrijstellingen meer voor bussen met enkel een verlaagde instap, • mensen met een verhoogde tegemoetkoming die buiten LEZ wonen betalen eveneens sociaal tarief van de LEZ • Plug-in hybrides (PHEV) geen vrijstelling meer • volgende fasen LEZ-kalender invoeren <p>2. Decreet LEZ – via het Verzameldecreet</p>
17. Decreet aanpak handhaving voertuigemissies	Decreet en uitvoeringsbesluit

4.5.2.1 Niveau minister

Titel van het lopend initiatief	Betrokken regelgeving
1. Ministerieel Besluit aanpassing WAC (Compendium voor de monsterneming, meting en analyse van water)	
2. Ministerieel Besluit aanwending middelen drinkwateractiviteit	
3. Ministerieel besluit keuringen	

BIJLAGE 4 – Communicatie initiatieven VMM

BIJLAGE 5 – Output van de VMM

VTE koppeling:

Voor de VTE-koppeling werd uitgegaan van de **Bruto VTE**, zijnde de personeelsbeschikbaarheid* toestand op 1 september 2022 **omgezet en uitgedrukt in ‘voltijds equivalenten’**.

** Van alle personeelsleden werden de onbetaalde verlofstelsels afgetrokken (vb. loopbaanonderbreking, deeltijdse prestaties/tijdskrediet). Er werd hierbij geen rekening gehouden met alle betaalde vormen van afwezigheid, zoals betaalde verlofstelsels (vb. vakantieverlof) of afwezigheden ten gevolge van ziekte, arbeidsongeval of zwangerschap.*

Personeelsleden die voor 1 september uit dienst zijn gegaan of na 1 september in dienst zijn getreden, werden niet meegenomen in deze oefening. Voor personeelsleden die na 1 september van kern/thema zijn veranderd, werd de situatie op 1 september als basis genomen (dus een personeelslid wordt toegewezen aan de output waartoe deze bijdroeg tot 1 september).

Bij de inschatting van de personeelsinzet per output werd uitgegaan van een **gemiddelde inzet op jaarbasis**, ongeacht eventuele piekmomenten in de loop van het jaar. De VTE-koppeling moest dus niet enkel voor de maand september gebeuren.

In principe moeten alle personeelsleden die tewerk gesteld zijn, toegewezen worden aan outputs. Voltijds langdurig afwezig (met personeelsbeschikbaarheid 0 VTE) werden niet mee opgenomen in het beschikbaar aantal VTE.

(Enkel) externen die we permanent inhuren via beleidskredieten moeten moeten ook toegewezen worden. We denken hierbij in eerste instantie aan business analisten en IT-profielen. Deze personeelsleden werden handmatig bijgeteld bij het beschikbaar aantal VTE.

De tijdsinvestering in projecten werd in principe niet apart geregistreerd in de oefening. **De personeelsinzet voor projecten werd dus verdeeld over de meest relevante outputs waartoe het project behoort/ bijdraagt.** Als er meer inzicht nodig is naar de tijdsbesteding naar projectwerking, zou dit meer in de diepte moeten onderzocht worden maar dit was niet de scope van deze oefening.

In het model dat we bouwen brachten we enkel effectieve ‘rechtstreekse productietijd’ in rekening ten belope van de totale beschikbare tijd conform de personeelsbeschikbaarheid. We gaan ervan uit dat een medewerker niet in staat is 100% van zijn/haar tijd op de werkvloer te besteden aan "rechtstreekse productietijd" omwille van kennisverwerving, pauzes, coaching,

De tijdsinvestering naar **“management ondersteunende taken”** (voornamelijk secretariaatstaken, algemene ondersteunende taken binnen de kernen) **en leidinggevende taken** werden verdeeld over de verschillende outputs en hiervoor werden geen aparte outputs voorzien. Als er meer inzicht nodig is naar de tijdsbesteding naar deze specifieke taken, zou dit meer in de diepte moeten onderzocht worden maar dit was niet de scope van deze oefening.

Overzicht van VTE/ output zegt niets over voldoende/ onvoldoende personeel voor deze output of indicatie van performantie van het achterliggend proces. Deze oefening geeft enkel inzicht in grootorde van VTE besteding en verhoudingen onderling.

Budget koppeling:

VMM begroting (BA22) werd gehanteerd hierbij. We focusten ons in deze oefening op de middelen die rechtstreeks ter beschikking staan om outputs mee te realiseren. Zo is de **loonkost VMM dus niet meegenomen** in de budgetcijfers omdat dit vervat zit in de VTE cijfers. Budget op volgende posten zijn dus niet meegenomen in deze oefening: 11 Lonen en sociale lasten, 12.11.06 Reiskosten personeel, 33.00.01 bijdrage aan sociale dienst en 43.59.01 dac-ers polders en wateringen.

Daarnaast werden de voor **VMM beschikbare middelen** ikv **Blue Deal** en op **Mina fonds** mee in rekening gebracht.

Resultaat:

Outputs	VTE	Middelen
Productie functie	549	€ 191.920.879
Coördineren integrale en gebiedsgerichte werking water, lucht en klimaatadaptatie	33	€ 574.000
Uitbouwen en coördineren partnernetwerk	13	-
Opvolgen en afstemmen intergewestelijk en Europees en internationaal beleid	4	-
Aansturen en/of coördineren beleidsinitiatieven	1	€ 287.000
Bijdrage leveren aan Vlaamse beleidsdocumenten, vragen en initiatieven	14	€ 287.000
Evaluëren en ontwikkelen van plannen en beleidsinstrumenten	33	€ 123.061.829
Opstellen plannen	17	€ 122.000.000
Ontwikkelen visie, beleid en regelgeving over instrumenten	16	€ 1.061.829
Uitvoeren beleidsinstrumenten en oplossingsgerichte dienstverlening	231	€ 51.384.500
Beheren en onderhouden waterlopen	105	€ 10.283.500
Uitvoeren investeringen waterlopen	23	€ 34.116.000
Beheren alarmwerking	4	€ 45.000
Beheren incidenten-werking	6	€ 50.000
Beheren heffingen	43	€ 327.000
Verlenen van subsidies	8	€ 6.401.000
Geven van toelatingen en machtigingen	8	€ 63.000
Adviseren	28	-
Ondersteunen op maat bij beleidsinstrumenten en gebiedsgerichte werking	7	€ 99.000
Opvolgen van plannen en beleidsinstrumenten	252	€ 16.900.550
Simuleren en modelleren	27	€ 1.290.000
Meten	133	€ 12.968.550
Inventariseren en ontsluiten data en kennis	65	€ 1.342.000
Opvolgen van uitvoering plannen en werking actoren	27	€ 1.300.000
Ondersteunende functie	105	€ 19.885.850
Coördineren en faciliteren van de interne samenwerking en afstemming	9	€ 338.000

Coördineren van acties rond thema circulaire en klimaatadaptieve samenleving	1	-
Coördineren van acties slimme steden	1	-
Coördineren van interne gebiedsgerichte integrale projectwerking	2	-
Coördineren informatiemanagement	3	€ 160.000
Coördineren kennismanagement (incl. interne kennisdeling)	3	€ 178.000
Onderzoek en ontwikkelen van oplossingsgerichte dienstverlening	10	€ 264.000
Ontwikkeling van producten en diensten	1	€ 3.000
Ondersteunen samenwerking	9	€ 261.000
Beheren portefeuille externe dienstverlening	-	-
Verlenen ondersteunende dienstverlening	86	€ 19.283.850
Beheren facility	29	€ 5.046.850
Beheren financiële middelen	9	-
Beheren I&T dienstverlening	26	€ 13.244.000
Beheren HR dienstverlening	11	€ 343.000
Communiceren (incl. woordvoerderschap)	9	€ 430.000
Juridisch ondersteunen	3	€ 220.000
Management functie	24	€ 775.511
Aansturen organisatie	14	€ 693.511
Beheren organisatiestrategie en interne organisatie	2	€ 129.000
Beheren processen, projecten en change	10	€ 552.011
Managen van belanghebbenden (strategisch)	1	-
Beheren milieuzorgsysteem	2	€ 12.500
Beheersen organisatie	10	€ 82.000
Beheren integrale kwaliteitszorg	9	€ 82.000
Beheersen risico's	1	-

BIJLAGE 6 – Personeelsplan

BIJLAGE 7 – Jaarrapport 2022

In deze bijlage wordt weergegeven wat in 2022 aan actie ondernomen is voor de realisatie van de strategische projecten en wat als bijdrage werd geleverd voor de beleidsplannen, zoals opgenomen in het Ondernemingsplan 2022 van de Vlaamse Milieumaatschappij.

1. Realisatie strategische projecten

In 2022 werden door de VMM 14 strategische projecten opgestart om de operationele doelstellingen uit de beleidsnota Omgeving uit te voeren. De stand van zaken eind 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Strategisch project	Status
Herziening beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de nv Aquafin : implementatie	alle teksten werden goedgekeurd - start nieuwe SWO op 01/01/2023
Naar een resultaatgerichte financiering van gemeentelijke (rio)projecten	dossier is goedgekeurd - project uitgaventoetsing start op 01/01/2023 (doorlooptijd 1 jaar)
Drinkwater : Voorbereiding aanpassing tariefmethodologie, regiekamer	tariefmethodologie: goedgekeurd - regiekamer: er is ad-hoc overleg over het verlenen van vergunningen voor grondwaterwinningen in SBZ gebieden
Uitvoering Blue Deal : investeringsmiddelen (WLS, Natte Natuur, Gebiedsgerichte acties digitalisering)	Vastleggingen Relance middelen Blue Deal werden in 2022 afgerond. Uitvoering loopt door tot 2026.
Uitvoering Blue Deal : governance	Werkprogramma programmamanagement Blue Deal voor 2023 uitgewerkt
Ondersteuning van de Expertgroep Hoogwaterbeveiliging	Afgewerkt – vervolg in 2023
Incidentenwerking – droogte opmaak afwegingskader 2.0, draaiboek overstromingen, incidentenwerking waterkwaliteit, link met handhaving	Afgewerkt – vervolg in 2023
GGW als vlaggenschipproject	Op schema - vervolg in 2023
CIW project- en platformwerking	Op schema
Meerjarenprogramma Valleierherstel (mits goedkeuring Vlaams Klimaatadaptatieplan, voorlopig PM)	/
Beheer onbevaarbare waterlopen	Voorstel administratie ingediend en in de loop van 2022 verder aangevuld. Nog geen beslissing op niveau VR.
Beschermingskader grachten	Voorstel administratie ingediend – wordt verder opgenomen via MAP
Watertoets	Goedgekeurd op VR – MB overstromingsscore ondertekend – omzendbrief signaalgebieden op VR
Organisatie waterketen	Niet meer relevant

In BIJLAGE 7a wordt per strategisch project gedetailleerd weergegeven wat werd gerealiseerd in 2022.

2. Bijdrage aan de beleidsplannen

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de Vlaamse en internationale beleidsplannen waar vanuit de Vlaamse Milieumaatschappij in 2022 toe bijgedragen werd.

Beleidsplannen	Rol
Stroomgebiedbeheerplannen 3 uitvoeren	(co-)trekker
Vlaams Klimaatadaptatieplan uitvoeren	(co-)trekker
Opvolging PFAS-actieplan en Zeer zorgwekkende stoffen beleid	(co-)trekker
Luchtbeleidsplan uitvoeren	(co-)trekker
Strategisch Plan Waterbevoorrading uitvoeren	(co-)trekker
Mestactieplan	Betrokken
Implementatie actieplan PAS	Betrokken
Erosieplan	Betrokken

In BIJLAGE 7b wordt per beleidsplan gedetailleerd weergegeven wat werd gerealiseerd.

BIJLAGE 7a – stand van zaken van de strategische projecten

Onderstaand wordt de stand van zaken gegeven van de strategische projecten die in 2022 door de VMM opgestart werden om de operationele doelstellingen uit de beleidsnota Omgeving te realiseren.

Strategisch project:	Herziening beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de nv Aquafin: implementatie
Beleidsnota OMG:	SD 4 / OD 1 RESPONSABILISEREN VAN ACTOREN SD 4 / OD 5. VERSTERKEN VAN HET LANDSCHAP VAN WATEROPERATOREN
Doel:	Uitwerken en implementeren van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en Aquafin.
Aanpak:	In overleg met AQF wordt de nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgemaakt. Tijdens een overgangperiode (onder voorbehoud van politiek fiat) worden de huidige processen sterk afgebouwd en de nieuwe processen uitgewerkt en proef gedraaid.
Timing en output:	(onder voorbehoud van politieke goedkeuring DIWB en nieuwe SWO)
Q1 2022	Start overgangperiode
Q2 2022	Overgangperiode : proefdraaien nieuwe afspraken (kpi's, investeringsplan, ondernemingsplan, ...)
Q3 2022	Goedkeuring DIWB en nieuwe SWO. Einde overgangperiode
Q4 2022	Start nieuwe SWO
Realisatie 2022	de nodige decreetsaanpassing en de nieuwe SWO zijn goedgekeurd
Vervolg	De nieuwe SO met Aquafin zal in werking treden op 1 januari 2023. Deze nieuwe overeenkomst heeft tot gevolg dat VMM niet langer de rol van actor op zich neemt bij de opstelling van de investeringsprogramma's, de monitoringsverplichting (RWZI I/E en RIO) en er wordt afgestapt van een projectgebonden opvolging. De bestaande processen inzake de opmaak en het toezicht op de investeringsprogramma's zijn derhalve niet langer van toepassing. Nieuwe processen dienen verder te worden uitgewerkt, zowel bij Aquafin als bij VMM. De uitwerking van deze nieuwe processen en de afstemming tussen beide organisaties wordt als een intern strategisch project uitgewerkt.

Strategisch project:	Naar een resultaatgerichte financiering van gemeentelijke (rio)projecten
Beleidsnota OMG:	SD 4 / OD 1 RESPONSABILISEREN VAN ACTOREN
Doel:	Hervorming van het financieringssysteem van de gemeenten naar een resultaatgerichte, flexibele en programmatorische aanpak, met sterk vereenvoudigde procedures en meer responsabilisering voor de gemeenten.
Aanpak:	Uitwerken van de verschillende deelaspecten in werkgroepen (oa. subsidiebesluit, doelstellingen, toezicht, ...) met de gemeentelijke rioolbeheerders.
Timing en output:	
Q1 2022	Interne voorbereiding, visievorming
Q2 2022	Interne voorbereiding, visievorming
Q3 2022	Startvergadering met de gemeentelijke rioolbeheerders Opstart eerste werkgroep(en)
Q4 2022	
Realisatie 2022	dossier is goedgekeurd - project uitgaventoetsing start op 01/01/2023 (doorlooptijd 1 jaar)
Vervolg	In 2023 zal er op verschillende sporen (m.i.v. klimaatadaptatie) worden verdergewerkt. Op korte termijn zal er worden onderzocht op welke manier de werkwijze inzake rioleringsubsidies binnen het huidige subsidiebesluit kan versneld en vereenvoudigd worden eventueel mits zeer beperkte aanpassingen aan het huidige besluit. Daarnaast start een uitgaventoetsing inzake 'Duurzaam watergebruik en de organisatie van het waterlandschap'. Tevens wordt er invulling gegeven aan de uitwerking van de grote stroomversnelling met het oog op het verder responsabiliseren van de gemeentelijke rioolbeheerders.

Strategisch project:	Drinkwater : Verfijning tariefmethodologie
Beleidsnota OMG:	SD 4 : NAAR EEN EFFICIËNTE EN EFFECTIEVE INZET VAN MIDDELEN IN DE WATERSECTOR (blz. 126) OD 3 OPVOLGEN BETAALBAARHEID VAN DE WATERFACTUUR
Doel:	Een verfijnde tariefmethodologie met verbeterde stimulans van efficiënte drinkwateractiviteit, verbeterde koppeling met investeringsplannen, regulering van tarieven voor aanvullende diensten is toepasbaar bij de vaststelling van de tariefplannen 2023-2028 in 2022.
Aanpak:	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereidende onderzoeken en analyses (2020-2021) • Vastleggen plan van aanpak (2020-2021) • Bespreking in werkgroepen met waterbedrijven en regelmatige terugkoppeling kabinet (2021) • Vastleggen afspraken in protocol, handleiding en uitwisselingssjablonen (2022) • Aanpassen regelgeving (2022) Beoordeling tariefplannen volgens verfijnde methode (2022)
Timing en output:	
Q1 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen afspraken in protocol, handleiding en uitwisselingssjablonen zodat de waterbedrijven hun tariefplannen 2023-2028 kunnen voorbereiden conform verfijnde methode Start onderzoek efficiëntiewinstpotentieel drinkwateractiviteit
Q2 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp aanpassing regelgeving (BVR Tariefregulering, MB tariefregulering, BVR AWVR) overgemaakt aan kabinet (consultatie tariefplannen door de waterbedrijven)
Q3 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaat onderzoek efficiëntiewinstpotentieel beschikbaar en gebruiksklaar voor beoordeling tariefplannen Besprekingen regelgeving
Q4 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Regelgeving aangepast Beoordeling en beslissing tariefplannen 2023-2028 volgens verfijnde methode Eerste principiële goedkeuring bij aangepaste indexering drinkwatertarieven (enkel inflatiegevoelige posten worden geïndexeerd)
Realisatie 2022	Tarief methodologie goedgekeurd. Verder aanvullen.
Vervolg	Bij de beoordeling van de voorgelegde tariefplannen zijn aangegeven elementen mee in beschouwing genomen. Verschillende elementen hebben tot een bijstelling van de plannen geleid dan wel resulteerden ze in actiepunten naar de toekomst toe. De WaterRegulator volgt nu op in welke mate er gevolg gegeven wordt aan de actiepunten en welk resultaat de acties kennen. Waar nodig wordt bijgestuurd. Eén plan gaf aanleiding tot een voorwaarde. M.b.t deze voorwaarde wordt nu ook een omzendbrief voorbereid.

Strategisch project:	Drinkwater : regiekamer regiekader openbare watervoorziening
Beleidsnota OMG:	SD 4 : NAAR EEN EFFICIËNTE EN EFFECTIEVE INZET VAN MIDDELEN IN DE WATERSECTOR (blz. 126) OD 4. VERSTERKEN TOEZICHT OP LEVERINGSZEKERHEID DRINKWATER
Doel:	Uitwerking passend regiekader voor het garanderen van de leveringszekerheid van (leiding)water
Aanpak:	<p>In kader van de werking rond de Strategische Planning Waterbevoorrading werden de pijlers voor de toekomst voor zowel het beleid als voor de operationele werking van de waterbedrijven vastgelegd. Dit werd aangevuld met een strategische investeringsagenda die gericht is op het opvangen van de impact van aanhoudende droogte en klimaatverandering vanuit een waterbedrijfsoverschrijdende visie gericht op samenwerking.</p> <p>Voor zowel de invulling van de pijlers als de uitrol, en waar nodige bijsturing, van de strategische investeringsagenda wordt een passend regiekader met een verhoogde betrokkenheid van de Vlaamse overheid geoperationaliseerd.</p> <p>Belangrijke uitgangsprincipes die hier gehandhaafd worden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regie op afstand. Een verhoogde sturing en opvolging op Vlaams niveau is wenselijk maar de operationele verantwoordelijkheid moet bij de drinkwaterbedrijven blijven liggen. • Regiekader moet zorgen voor een verhoogde transparantie • Regie moet sturen op samenwerking en innovatie waar zinvol. • Regie moet afstemming met andere doelstellingen (bv KRLW, Klimaatadaptatie, etc) maximaal verzekeren <p>VMM onderscheidt 2 belangrijke aspecten in een Vlaamse regie door de drinkwatervoorziening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimalisatie van het beleidskader: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bijsturing wetgeving ○ Dialoog en opmaak van afsprakenkaders, sectorale engagement, etc. • Versterking van het toezicht op de werking van de drinkwaterbedrijven <ul style="list-style-type: none"> ○ Kennisopbouw binnen de bevoegde entiteit over operationele processen, best practices, etc. ○ Uitbouw een passend instrumentarium voor beoogde opvolging te realiseren (bv. indicatoren, interne / externe audits). <p>De oprichting van een Vlaamse Stuurgroep Openbare Watervoorziening is in dit kader voorzien.</p>
Timing en output:	Opstart in 2022 - graduele implementatie
Q1 2022	<ul style="list-style-type: none"> ○ Verdere invulling conceptueel kader voor de beoogde regie. ○ Installatie van Vlaamse Stuurgroep Openbare Watervoorziening <ul style="list-style-type: none"> ○ Samenroepen van alle actoren

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gezamenlijk vaststellen van doel, opzet en taken - Afspraken maken rond werking (afvaardiging, vergaderfrequentie, opvolging en rapportering)
Q2 2022	<ul style="list-style-type: none"> ○ Opvolging installatie / werking Vlaamse Stuurgroep: <ul style="list-style-type: none"> ○ Opvolging strategische investeringsagenda waterbedrijven <p>Opstarten initiatieven ifv afspraken binnen beoogde uitgangspunten en pijlers SPW</p>
Q3 2022	<ul style="list-style-type: none"> ○ Opvolging werking Vlaamse Stuurgroep <p>Opstart uitbouw indicatorenkader voor opvolging werking waterbedrijven – in afstemming/ naar analogie met kader Aquafin</p>
Q4 2022	<ul style="list-style-type: none"> ○ Opvolging werking Vlaamse Stuurgroep <p>Uitbouw indicatorenkader voor opvolging werking waterbedrijven – in afstemming/ naar analogie met kader Aquafin</p>
Realisatie 2022	ad-hoc overleg over het verlenen van vergunningen voor grondwaterwinningen in SBZ gebieden
Vervolg	Geen verder vervolg onder de vorm van 'regiekamer' in 2023

Strategisch project:	Uitvoering Blue Deal : investeringsmiddelen (WLS, Natte Natuur, Gebiedsgerichte acties digitalisering)
Beleidsnota OMG:	SD 1 / OD 2 : UITBOUWEN VAN EEN OPEN STANDAARD DATAPLATFORM SD 5 / OD 1. INZETTEN OP GEBIEDSGERICHTE PROJECTWERKING
Doel:	Optimale benutting van de aan de VMM ter beschikking gestelde investeringsmiddelen in het kader van de Relance voor het realiseren van de doelstellingen van de Blue Deal
Aanpak:	Opvolgen van en rapporteren over de benutting van de middelen, aansturen en begeleiden van de verschillende initiatieven
Timing en output:	
Q1 2022	periodieke opvolging en rapportering over de realisaties in het kader van de Relance initiatieven Blue Deal, projecten VV 32 en VV35 - ondersteunen van de VMM initiatieven Relance- afstemming met Blue Deal initiatieven van andere entiteiten verzekeren wanneer vereist
Q2 2022	periodieke opvolging en rapportering over de realisaties in het kader van de Relance initiatieven Blue Deal, projecten VV 32 en VV 35 - ondersteunen van de VMM initiatieven Relance - afstemming met Blue Deal initiatieven van andere entiteiten verzekeren wanneer vereist
Q3 2022	periodieke opvolging en rapportering over de realisaties in het kader van de Relance initiatieven Blue Deal, projecten VV 32 en VV 35 - ondersteunen van de VMM initiatieven Relance - afstemming met Blue Deal initiatieven van andere entiteiten verzekeren wanneer vereist
Q4 2022	verzekeren van de maximale benutting van de ter beschikking gestelde vastleggingskredieten periodieke opvolging en rapportering over de realisaties in het kader van de Relance initiatieven Blue Deal, projecten VV 32 en VV 35 - ondersteunen van de VMM initiatieven Relance - afstemming met Blue Deal initiatieven van andere entiteiten verzekeren wanneer vereist
Realisatie 2022	Afgewerkt (meer detail) Rapportering EU (RFF) en Vlaamse Veerkracht afgewerkt
Vervolg	Zie beleidsplan KRLW en doorstart via VAP

Strategisch project:	Uitvoering Blue Deal : governance HL Task Force, programmamanagement
Beleidsnota OMG:	Zie onder overkoepelende strategische omgevingsdoelstellingen
Doel:	Ondesteuning van de governance van de Blue Deal
Aanpak:	Concrete elementen van deze ondersteuning : programmamanager, dienstverlener, trekkersoverleg, Strategische Stuurgroep water
Timing en output:	
Q1 2022	Zie roadmap opgesteld door de dienstverlener, voorbereiding HL Task Force Droogte, Expertwerkgroep Hoogwaterbeveiliging
Q2 2022	Zie roadmap opgesteld door de dienstverlener, voorbereiding HL Task Force Droogte, Expertwerkgroep Hoogwaterbeveiliging
Q3 2022	Zie roadmap opgesteld door de dienstverlener, voorbereiding HL Task Force Droogte, Expertwerkgroep Hoogwaterbeveiliging
Q4 2022	Zie roadmap opgesteld door de dienstverlener, voorbereiding HL Task Force Droogte, Expertwerkgroep Hoogwaterbeveiliging
Realisatie 2022	Werkprogramma programmamanagement Blue Deal 2023 uitgewerkt
Vervolg	Zie werkprogramma Blue Deal 2023

Strategisch project:	Ondersteuning van de Expertgroep Hoogwaterbeveiliging
Beleidsnota OMG:	(niet opgenomen in BBT)
Doel:	Verzekeren van de ondersteuning van de expertgroep Hoogwaterbeveiliging
Aanpak:	Verzekeren van de ondersteuning van de projectleider via het secretariaat ism DVW.
Timing en output:	
Q1 2022	organisatie procesbegeleiding en overlegmomenten experten
Q2 2022	vervolg procesbegeleiding en overlegmomenten - start voorbereiding afsluitend advies
Q3 2022	Voorgestelde timing voor de finalisering van het eindadvies van de expertgroep
Q4 2022	
Realisatie 2022	Advies afgewerkt (Weerbaar Waterland) en voorgesteld aan Vlaams Parlement
Vervolg	Expertengroep wordt in januari samengeroepen door kabinet voor bedanking. Reactie van ministers Peeters en Demir in het VP voorzien op 18 januari 2023. Vooroverleg met het kabinet op 11/1 en met kabinet Demir/Peeters op 12/1. VMM werkt mee aan de opmaak van de BNP (bijzondere nood- en interventieplannen) op provinciaal niveau. Aansluitend zal het intern draaiboek hierop worden afgestemd en waar nodig (o.m. nieuwe organisatievorm) worden geactualiseerd.

Strategisch project:	Incidentenwerking – droogte opmaak afwegingskader 2.0, draaiboek overstromingen, incidentenwerking waterkwaliteit, link met handhaving
Beleidsnota OMG:	SD 3 / OD 3 UITVOEREN VAN HET EERSTE VLAAMSE WATERSCHAARSTEN DROOGTERISICOBEBEERPLAN SD 5 / OD 3. VERZEKEREN VAN EEN 24/7 MILIEU-INCIDENTENWERKING
Doel:	optimaliseren crisiswerking bij droogte en overstromingen
Aanpak:	opname eigen interne initiatieven nav de overstromingen 2021 en opvolging initiatieven gouverneurs, CIW, CCVO e.a.
Timing en output:	
Q1 2022	opstellen en opstart intern optimalisatieprogramma met initiatieven op korte, middenlange en lange termijn - bijdrage verzekeren aan CIW initiatieven - bijdrage opmaak BNIP Demer Opstarten onderzoek verdere optimalisatie afwegingskader droogte
Q2 2022	afronding geformuleerde optimalisaties korte termijn Verdere doorvertaling afwegingskader droogte naar draaiboek coördinatie waterschaarste en droogte
Q3 2022	afgewerkt aangepast draaiboek overstromingen Lopend onderzoek verdere optimalisatie afwegingskader droogte Toepassing en evaluatie afwegingskader droogte in geval van droge zomer
Q4 2022	afronding procesanalyse crisisbeheer overstromingen kern BIW en communicatie Lopend onderzoek verdere optimalisatie afwegingskader droogte
Realisatie 2022	De studie 'verdere uitwerking afwegingskader droogte' is op schema. Eerste overkoepelende stuurgroep gepland op 9/1, workshop met belanghebbenden op 26/01. De uitvoering van het actieprogramma is lopend. Op 16/12 stelde VMM haar incidentenwerking met betrekking tot waterkwaliteit voor aan een grote groep belanghebbenden. Komende jaren zet VMM in op de versterking van het netwerk van belanghebbenden, een draaiboek voor milieuincidenten en sensibilisering via webinars. Door de verdere digitalisering van de meetnetten met behulp van multiparametersondes en andere sensoren zal de VMM inzetten op een “alarm- en incidentenwerking”
Vervolg	Zie strategisch project 2023 'Afwegingskader in periode van droogtecrisis optimaliseren

Strategisch project:	GGW als vlaggenschipproject
Beleidsnota OMG:	SD 5 / OD 1. INZETTEN OP GEBIEDSGERICHTE PROJECTWERKING
Doel:	Inbedding van gebiedsgerichte werking in alle geledingen van de VMM
Aanpak:	<p><i>“Gebiedsgerichte werking als proces” en “het vlaggenschip gebiedsgerichte werking” zijn nauw verweven met andere kernen en thema’s. De interne dimensie behandelt voornamelijk de taakinfilling en -vooral- de handelswijze van elkeen binnen de diverse kernen en thema’s. De externe dimensie heeft een nauwe link met de manier waarop we met partners moeten omgaan (dus een link met het “dienstencentrum”). De inzet op beide dimensies moet meer efficiëntie en effectiviteit brengen, moet win-wins zoeken, stimuleren en ontwikkelen en moet dus meer impact op het behalen van de doelstellingen genereren. Communicatie hieromtrent, zeker naar externen, moet onderdeel uitmaken van de nog te ontwikkelen communicatiestrategie (thema “communicatie”). Let wel, de waterproblematiek in het oosten en het westen van het land is verschillend (zie bijvoorbeeld keuze van VMM-prioritaire gebieden, de invulling van de speerpunt- en aandachtsgebieden) omdat de huidige toestand van de waterlichamen regiospecifiek verschillend is. Gelet op het strategisch belang en het kernoverschrijdend karakter van dit project is een goede governance en afsprakenkader en personeelsinvulling noodzakelijk.</i></p> <p><i>Voor wat betreft de externe dimensie is de invulling onder meer gekoppeld aan de taakstelling van de CIW expertenwerkgroep Gebiedsgerichte Werking Water. In eerste instantie wordt er gefocust op het verzekeren van een verdergaande en geïntegreerde doorwerking van de plannen naar de uitvoering op het terrein. De centrale vraagstelling hierbij is, in welke gebieden en hoe kunnen we ervoor zorgen dat de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water bereikt worden. Het is anderzijds ook belangrijk dat GGW bijdraagt aan de realisatie van alle doelstellingen van het integraal waterbeleid en zich niet beperkt tot de waterkwaliteitsdoelstellingen van de KRLW. Ook werd aangegeven dat een verdergaande inhoudelijke en bestuursmatige afstemming tussen verschillende initiatieven vanuit verschillende entiteiten, besturen en niveaus wenselijk is. Naar samenstelling van de ExpWG GGW werd geopteerd voor een gemengde samenstelling met vertegenwoordigers vanuit het beleidsniveau én vertegenwoordigers vanuit de gebiedsgerichte werking.</i></p>
Timing en output:	<p>Intern VMM is de verdere invulling afhankelijk van de beslissingen van de DR.</p> <p>De taakstelling van de expertenwerkgroep Gebiedsgerichte Werking Water en de verdere invulling hiervan wordt bepaald door de CIW.</p>
Q1 2022	<p><i>Intern VMM: intern overleg voor opmaak uitgangspunten, discussie en beslissingen rond een plan van aanpak voor gebiedsgerichte werking en de rol van elke kern, thema en diensthooften gebiedsgerichte werking in dat kader</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• VMM geeft het voorbeeld in 27 waterlichamen - VMM werkt mee in de overige gebieden</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • VMM neemt in 10 hotspotgebieden voor lucht een coördinerende rol op • VMM start tegen 2024 met minstens 10 steden en gemeenten samenwerkingsverbanden lucht op om maatschappelijke uitdagingen inzake luchtkwaliteit aan te pakken. <p>ExpWG GGW: discussie en beslissingen rond een aantal aanbevelingen m.b.t. investeren in GGW, benutten van koppelkansen, doorwerking op het terrein (van planning naar uitvoering), verankering en versterking GGW op Vlaamse niveau</p>
Q2 2022	<p>Water:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intern VMM: afhankelijk beslissingen DR, met als start opmaak werkplan • ExpWG GGW: Afhankelijk van beslissingen SSW en plenaire CIW <p>Lucht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hotspotgebieden: 3M/Oosterweel ; actieplan dioxines en PCB's (shredders), campagne VOS in Haven van Antwerpen Steden en gemeenten: Programma steden en gemeenten "samen voor zuivere lucht" van start in najaar 2022
Q3 2022	
Q4 2022	
Realisatie 2022	Programma "Samen voor Zuivere Lucht" aan gemeenten gelanceerd op 9/12 (zie verder LBP) ; Hotspotgebieden zie verder ZZS; Investeringscomité gebiedsgerichte werking gepland op 25 januari
Vervolg	Zie strategisch intern project 2023

Strategisch project:	CIW project- en platformwerking
Beleidsnota OMG:	SD 6 / OD 1 + OD 3
Doel:	Omvorming van CIW naar netwerkorganisatie
Aanpak:	De omvorming van de CIW naar een netwerkorganisatie omvat <ul style="list-style-type: none"> • Het opzet van programmamanagement • De versterking van de link met de belanghebbende Platformwerking
Timing en output:	Zie werkplan CIW
Q1 2022	Maandelijks vergadering SSW, vergadering CIW, platformwerking
Q2 2022	Maandelijks vergadering SSW, vergadering CIW, platformwerking, klankbordgroep Voorjaarseminarie
Q3 2022	Maandelijks vergadering SSW, vergadering CIW, platformwerking
Q4 2022	Maandelijks vergadering SSW, vergadering CIW, platformwerking, klankbordgroep Najaar seminarie
Realisatie 2022	Crossover-event 24 januari Waterforum 22 september : proactief droogtebeleid en impactmonitoring
Vervolg	Zie CIW-agenda

Strategisch project:	Meerjarenprogramma Valleierherstel (voorlopig PM, wachtend op goedkeuring Vlaams Adaptatieplan)
-----------------------------	--

Beleidsnota OMG:	SD 3 / OD 1 GEÏNTEGREERD EN GEBIEDSGERICHT UITVOEREN EN OPMAKEN VAN STROOMGEBIEDBEHEERPLANNEN EN MAATREGELENPROGRAMMA
Doel:	optimalisatie “Ruimte voor Water” in de valleigebieden met belangrijke resterende overstromingsproblematiek waar VMM waterloopbeheerder is
Aanpak:	uitwerken van een programma voor opstellen en realiseren van totaalplannen voor valleigebieden
Timing en output:	
Q1 2022	nog te bepalen - voorstel om in 2022 alvast te starten met een piloot voor de Gete aan een rustig tempo in afwachting van verdere initiatieven
Q2 2022	
Q3 2022	
Q4 2022	
Realisatie 2022	
Vervolg	

Strategisch project:	Beheer onbevaarbare waterlopen (wachten op beleidsinstructie, voorlopig PM)
Beleidsnota OMG:	
Doel:	realisatie van het Regeerakkoord en de beleidsnota: wegwerken van de versnippering in het waterbeheer
Aanpak:	concretisering en uitvoering van de conceptnota beheer onbevaarbare waterlopen na validering ervan door de Vlaamse Regering
Timing en output:	
Q1 2022	i.f.v. politieke besluitvorming
Q2 2022	
Q3 2022	
Q4 2022	
Realisatie 2022	
Vervolg	

Strategisch project:	Beschermingskader (afstandsregels) grachten en waterlopen
Beleidsnota OMG:	
Doel:	uitwerking voorstel aangepast wetgevend kader om een adequate bescherming van grachten en waterlopen te verzekeren
Aanpak:	uitwerking van een afgestemd voorstel VLM/VMM - nadien politieke aftoetsing en draagvlakcreatie
Timing en output:	
Q1 2022	Voorbereiding opmaak voorstel beschermingskader (afstandsregels) in overleg tussen VMM en VLM
Q2 2022	opmaak voorstel beschermingskader (afstandsregels) in overleg tussen VMM en VLM en aftoetsing voorstel met kabinet
Q3 2022	verdere afstemming goedgekeurd voorstel met stakeholders (draagvlakcreatie) - voorbereiding noodzakelijke aanpassingen regelgeving
Q4 2022	opstart aanpassing regelgeving
Realisatie 2022	Een voorstel van beschermingskader werd voorgelegd op het overleg kabinet/VMM van 20 juni 2022

Vervolg	Nog te bepalen, hangt samen met de bespreking van het volgende MAP.
---------	---

Strategisch project:	Watertoets
Beleidsnota OMG:	SD 3 /OD 3. UITVOEREN VAN HET EERSTE VLAAMSE WATERSCHAARSTEN DROOGTERISICOBEBEERPLAN: SD 3 / OD 6 : Watertoetskaarten actualiseren
Doel:	aanpassing uitvoeringsbesluit watertoets en informatieplicht
Aanpak:	regelgevend proces / communicatiecampagne, integratie informatie inzake overstromingen in de woningpas en uitrol nieuwe erkenningsregeling voor beoordeling klasse-indeling
Timing en output:	
Q1 2022	principiële goedkeuring aangepast uitvoeringsbesluit
Q2 2022	definitieve goedkeuring uitvoeringsbesluit en uitrol communicatie
Q3 2022	uitrol verdere initiatieven zoals integratie woningpas, opleiding deskundigen, ...
Q4 2022	uitrol verdere initiatieven zoals integratie woningpas, opleiding deskundigen, ...
Realisatie 2022	Wijzigingsbesluit watertoets werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 november 2022. Publicatie in Belgisch staatsblad gebeurde op 20 december 2022, datum inwerkingtreding is 1 januari 2023. Ministerieel besluit rond aanpassing overstromingsscore is ondertekend. Tot slot is de omzendbrief voor signaalgebieden afgewerkt, die werd geagendeerd als mededeling op de VR van 16/12.
Vervolg	De nodige communicatie-initiatieven en flankerende initiatieven worden uitgerold. Er zal ook voorzien worden in een evaluatie van de correcte toepassing van de nieuwe regelgeving.

Strategisch project:	Organisatie waterketen
Beleidsnota OMG:	
Doel:	
Aanpak:	
Timing en output:	
Q1 2022	Wachten op beleidsinstructie, voorlopig PM
Q2 2022	
Q3 2022	
Q4 2022	
Realisatie 2022	
Vervolg	

BIJLAGE 7b - stand van zaken van de bijdrage aan de beleidsplannen

Onderstaand wordt de stand van zaken gegeven van de beleidsplannen waar vanuit de VMM in 2022 een bijdrage toe gegeven werd.

Beleidsplan:	Stroomgebiedbeheersplannen (incl. afstemming mest/MAP – erosie – GLB)
Beleidsnota OMG:	SD 3 / OD 4: Nog verder aanvullen
Doel:	<p>Goedkeuren SGBP3 en vervolgens implementeren van de SGBP3 en voorbereiden van de SGBP4-plancyclus</p> <p>De derde generatie stroomgebiedbeheerplannen (2022-2027) in uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water en Overstromingsrichtlijn bevatten doelstellingen om de toestand van het water te verbeteren.</p> <p>Het maatregelenprogramma bij de SGBP3 bevat een heel scala aan maatregelen die nodig zijn om die doelstellingen te realiseren en de toestand van het oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, het risico op overstromingen te verminderen en droogte te helpen voorkomen.</p>
Aanpak:	<p>Vaststelling van stroomgebiedbeheerplan 3 door de Vlaamse Regering, en daaropvolgend de rapportering hiervan aan de Europese Commissie (deadline einde maart 2022) en de bekendmaking (communicatie) van de goedgekeurde plannen.</p> <p>De SGBP3 bevatten doelstellingen om de toestand van het water te verbeteren. Na de vaststelling van de SGBP 3 wordt werk gemaakt van de uitvoering van de acties en maatregelen die nodig zijn om die doelstellingen te realiseren en de toestand van het oppervlaktewater en grondwater te verbeteren, het risico op overstromingen te verminderen en droogte te helpen voorkomen. Naast de opvolging van de uitvoering van deze maatregelen zal ook aandacht gaan naar de doorvertaling van de doelstellingen in andere beleidsdomeinen.</p> <p>Bij de doorvertaling van de doelstellingen van de SGBP3 in andere beleidsdomeinen en plannen dient vooral aandacht te gaan naar het landbouwbeleid (MAP en GLB) en erosiebeleid alsook naar het ruimtelijk beleid (zie aparte fiche).</p> <p>In 2022 wordt het WUP 2021 opgemaakt. Op basis hiervan zal een overzicht gemaakt worden van de uitvoeringsgraad van de maatregelen die opgenomen zijn in het SGBP 2.</p> <p>De stroomgebiedbeheerplanning is een cyclisch proces: PLAN – DO – CHECK – ACT. Naast de (opvolging van de) implementatie van de acties wordt ook gestart met de voorbereiding van de volgende plancyclus. Hiertoe zal het opmaakproces van de SGBP3 geëvalueerd worden en een aantal beleidsvraagstukken i.f.v. de voorbereiding van de SGBP4 geïnitieerd worden.</p>

Timing en output:	
Q1 2022	Vaststelling van SGBP 3 door de Vlaamse Regering Rapportering SGBP 3 aan de Europese Commissie
Q2 2022	Rapportering SGBP 2 via WUP 2021 Evaluatie planproces SGBP 3
Q3 2022	Planproces SGBP 4: start procesanalyse intern VMM
Q4 2022	Planproces SGBP 4: afronding procesanalyse intern VMM en voorbereiding proces extern VMM (via CIW)
Realisatie 2022	Stroomgebiedbeheerplannen goedgekeurd door Vlaamse Regering (incl. Grote Stroomversnelling). Besprekingen m.b.t. MAP7 zijn lopende en worden intens opgevolgd door VMM; besprekingen rond financiële invulling van SGBP budget met het kabinet zijn lopende. Planproces SGBP 4 is door vertraging van SGBP 3 naar 2023 verschoven.
Vervolg	Zie Beleidsplan en Strategisch Beleidsproject

Beleidsplan:	Strategische Planning Waterbevoorrading (SPW)
Beleidsnota OMG:	SD 3 / OD 3. UITVOEREN VAN HET EERSTE VLAAMSE WATERSCHAARSTE- EN DROOGTERISICOBEBEERPLAN (p. 124) (SD 4 /OD 4. VERSTERKEN TOEZICHT OP LEVERINGSZEKERHEID DRINKWATER) (p. 126)
Doel:	<p>Zowel in het Regeerakkoord 2019-2024, de Beleidsnota 2019-2024 als de Blue deal is de opmaak van een Strategische Pan voor de Waterbevoorrading (SPW) voorzien, In 2009 werd het 1ste Strategisch plan voor de watervoorziening (SPW) in de schoot van de CIW opgesteld via een actieve participatie van de verschillende betrokken stakeholders. Sinds dan is de watersysteemkennis in sterke mate verder uitgebouwd en werden we ook geconfronteerd met 2 periodes van extreme droogte wat aanleiding gaf tot waterschaarste met een duidelijke impact op de maatschappij.</p> <p>Opzet van een Strategische Planning voor Waterbevoorrading (SPW) is het maximaal verzekeren dat de vraag en behoefte naar water op duurzame wijze kan worden ingevuld, nu en in de toekomst.</p> <p>Het aspect 'toekomst' staat centraal in een SPW. Een SPW dient oplossingen te bieden aan knelpunten die er nu reeds zijn maar ook aan de toekomstige te verwachten knelpunten ten gevolge van de impact van o.a. de klimaatverandering, demografische evoluties, socio-economische evoluties, de afhankelijkheid van naburige regio's op de waterbevoorrading.</p> <p>Daarnaast dient een SPW nieuwe trends op vlak van waterbevoorrading te identificeren en op te volgen, deze te waarderen in functie van de uitdagingen op vlak van waterbevoorrading en een passende beleidsrespons te ontwikkelen.</p> <p>Handelen binnen de draagkracht van het watersysteem, nu en in de toekomst, vormt een cruciale randvoorwaarde. Uitputting van onze natuurlijk hulpbronnen is geen optie. Dit hypothekeert niet enkel de waterbevoorrading op lange termijn maar ook de globale</p>

	<p>beschikbaarheid van water en kan vanuit de doelstellingen voor het watersysteembeheer niet aanvaard worden.</p> <p>Momenteel zijn er reeds (onderdelen van) startnota's per bevoorradingstype of bron, en een startnota voor de algemene visie op waterbevoorrading beschikbaar.</p> <p>In 2021 werd de SPW werking ingekanteld in de CIW-werking (project).</p> <p>Er werd eveneens een koppeling van reeds bestaande SPW met ontwerp SGBP 3, die overgemaakt is aan kabinet Leefmilieu voor de Vlaamse Regering</p>
Aanpak:	<p>We voorzien in 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De opmaak van een eerste ontwerp en bespreking van de overkoepelende visie en krachtlijnen en bepalen van actiepunten • De sequentiële opstart van overlegmomenten rond de thema's <ul style="list-style-type: none"> ○ wateraudit/waterscan ○ grondwater <p>Voor wat betreft afvalwater wordt het bestaande platform Circulair water als overlegforum gebruikt. Ondertussen is het traject ook opgestart om de verordening water-reuse toe te passen in Vlaanderen. Een decretale wijziging werd een eerste keer principiële goedgekeurd op vrijdag 16/07/2021. We schrijven ondertussen ook aan de teksten voor het uitvoeringsbesluit en zullen dit terugkoppelen binnen het CIW platform Circulair water.</p> <p>De noodzaak om de overlegmomenten rond oppervlaktewater en hemelwater apart op te starten, wordt nog geëvalueerd. De werktafel wateraudit / waterscan neemt namelijk het hele waterplaatje mee inclusief de mogelijkheden van gebruik van hemelwater en oppervlaktewater.</p>
Timing en output:	
Q1 2022	<p>Visie en krachtlijnen met stakeholders – deelnemers van de werktafels bespreken.</p> <p>De sequentiële opstart van overlegmomenten (werktafels) rond de thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ wateraudit/waterscan ○ grondwater
Q2 2022	Overlegmomenten rond thema wateraudit / waterscan en grondwater
Q3 2022	Overlegmomenten rond thema wateraudit / waterscan en grondwater
Q4 2022	<p>Grondwater: Pijlers van de toekomst – afgewerkt</p> <p>Wateraudit en waterscan: actieplan uitgewerkt en eerste acties opgestart</p>
Realisatie 2022	Het project binnen CIW is afgerond, maar de verder doorvertaling van de opgelijste acties wordt verzekerd via uitvoering SGBP 3 (opname in programmamanagement).

Vervolg	Werktafel grondwater kan pas opstarten als grondwatertrein is goedgekeurd. De lopende initiatieven m.b.t. openbare waterleverancier wordt opgevolgd door toezichthouder drinkwater; het gebruik van afvalwater verloopt via bestaande CIW platform Circulair water. De verdere uitwerking van waterscan wordt opgenomen als er meer duidelijkheid is over het vervolgtraject (overgemaakt aan kabinet eind september 2022).
---------	---

Beleidsplan:	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
Beleidsnota OMG:	SD 2. BRV-PROCES MET QUICK WINS (p. 25) SD 1 / OD 3. BUNDELING VAN MIDDELEN DIE REALISATIE OP TERREIN VERZEKEREN VIA HET BRV-FONDS (p. 64)
Doel:	Het trekkerschap voor BRV ligt bij het dOMG. De VMM werkt samen en levert input waar nodig met focus op de thema's water, lucht en klimaatadaptatie
Aanpak:	VMM verzekert een algemene opvolging van BRV en neemt deel aan werkgroepen en stuurgroepen van studies (o.m. de stuurgroepen '10 kernkwaliteiten', 'blauwgroenpeil', 'kostenbatenanalyse adaptatie'). Momenteel liggen de administratieve en stakeholder overleggroepen en fora stil, maar wanneer nodig en waar nuttig, zal VMM input leveren bij beleidsdocumenten (o.a. beleidskaders open ruimte, verharding en gezonde omgeving). In functie van de toekomstige werkzaamheden rond thema's water, lucht en klimaatadaptatie zullen specifieke activiteiten hetzij intern VMM hetzij via de CIW moeten ontwikkeld worden.
Timing en output:	
Q1 2022	
Q2 2022	Trekkerschap ligt bij Dept. Omg. Timing en output is daarvan afhankelijk
Q3 2022	
Q4 2022	
Realisatie 2022	
Vervolg	

Beleidsplan:	PAS
Beleidsnota OMG:	
Doel:	Om de achteruitgang van de natuurkwaliteit te stoppen en om onze Europese instandhoudingsdoelen (IHD) te behalen, moet onze stikstofuitstoot en -depositie naar beneden, maar tegelijkertijd moet economische activiteit mogelijk blijven. De programmatische aanpak stikstof (PAS) heeft als algemeen doel bij te dragen aan de realisatie van de IHD door planmatig en zonder de continuïteit van de vergunningsverlening of het level playing field voor bedrijven en sectoren in het gedrang te brengen, de uitstoot van stikstof terug te dringen zodanig dat het niveau van de stikstofdepositie op de speciale beschermingszones (SBZ) stelselmatig daalt op een manier dat de gunstige staat van instandhouding in 2050 overal bereikt wordt.
Aanpak:	De Vlaamse Regering wil een programmatische aanpak stikstof die de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen mogelijk maakt door

	<p>de uitstoot van stikstof voldoende terug te dringen en een toekomstgericht, werkbaar en rechtszeker kader biedt voor vergunningsverlening. Hiervoor werd een organisatievorm uitgetekend met een aantal werkgroepen, stuurgroepen en taskforce, in combinatie met voldoende afstemming met het kabinet en de leidend ambtenaren. Departement OMG neemt de lead. VMM ondersteunt inhoudelijk rond monitoring, borging, afstemming op luchtkwaliteitsbeleid (luchtplan 2030) en scenarioberekeningen (via modellering) en zal meewerken aan het PAS-document, het ontwerp-plan-MER en de significantiekaders. Het PAS-document beschrijft de maatregelen en instrumenten om emissiereducties te realiseren maar ook maatregelen om gebiedsgericht dingen te realiseren, socio-economische context ... Het PAS-programma zelf wordt dan geborgd door de PAS te onderwerpen aan een plan-MER en een passende beoordeling.</p>
Timing en output:	
Q1 2022	<ul style="list-style-type: none"> • PAS-document en plan-MER-ontwerp finaliseren; • Nieuw kader scheppen dat rekening houdt met uitspraken arrest; • Bijwonen projectgroepen en (kabinets-)overleggen.
Q2 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Plan-MER in openbaar onderzoek voor 3,5 maand; • Achter de schermen verder werken aan de operationele uitdagingen rond het PAS-kader > dept OMG trekt, VMM ondersteunt enkel inhoudelijk.
Q3 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Opmerkingen plan-MER verwerken en finaliseren; • Traject definitief PAS uittekenen.
Q4 2022	Definitief PAS gaat in voege.
Realisatie 2022	<ul style="list-style-type: none"> - Bijzondere inspanningen bij verwerking inspraakreacties openbaar onderzoek PAS - - Medewerking aan totstandkoming stikstofdecreet (juridische ext. begeleiding (Publius)); - Voorbereiding beslissing monitoring & borging PAS: nota monitoring aangepast aan opmerkingen Kabinet (bespreking TF PAS 9/12); - Medewerking aan beslissingsnota's mbt Onderzoek en innovatie, modellering en stikstofherstelplan - Medewerking aan opdrachten opdrachthouder Turnhouts Vennegebied - beslissing kabinet toewijzing middelen en VTE hangende; geen toewijzing extra middelen in begroting 2023 opgenomen (uitstel naar BC 2023 of naar 2024?)
Vervolg	<p>Afhankelijk van beslissing kabinet over extra VTE en middelen: opstart van maatregelen uit stikstofherstelplan en acties ikv monitoring en borging, modellering, onderzoek en innovatie</p> <p>Medewerking aan uitwerken stikstofdecreet (trekker: DOMG)</p>

	Gebiedsgerichte werking Turnhouts Vennegebied verder ondersteunen
--	---

Beleidsplan:	Vlaams Klimaatadaptatieplan
Beleidsnota OMG:	SD 3 / OD 2 KLIMAATADAPTATIE PLANMATIG ONDERBOUWEN
Doel:	De klimaatverandering is een feit dat niet meer tegengesproken wordt. De publieke en private ruimte zal moeten aangepast worden. Met het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2021-2030 wil Vlaanderen via strategieën en acties niet alleen de impact van de reeds voelbare veranderingen aanpakken, maar zich ook wapenen tegen de mogelijke impact van de klimaatverandering op langere termijn.
Aanpak:	De coördinatie van de opmaak van het VAP ligt bij het departement Omgeving. VMM geeft insteek voor het plan op basis van de eigen expertises rond droogte, wateroverlast en hitte, bouwt verder aan klimaatadaptatietools voor lokale besturen en werkt in nauwe samenwerking met het departement Omgeving een aantal specifieke acties uit ter ondersteuning van de lokale besturen (o.m. opstart Green Deal Klimaatadaptatie, uitwerken voorstel uniek aanspreekpunt Klimaatadaptatie, afstemmen communicatie-initiatieven rond klimaatadaptatie).
Timing en output:	
Q1 2022	Toelichting voorstel Green Deal ‘Samen naar een klimaatrobuust VL’ aan potentiële strategische partners én aan het kabinet. Vervolg webinarreeks ‘Klimaatadaptatie voor lokale besturen’
Q2 2022	Samenstelling definitieve stuurgroep en afbakening definitief voorstel Green Deal. Vervolg webinarreeks ‘Klimaatadaptatie voor lokale besturen’
Q3 2022	Opmaak conceptvoorstel Green Deal Klimaatbestendige ruimte. Indienen Europees projectvoorstel LIFE FELIX ter ondersteuning van Green Deal. Vervolg webinarreeks ‘Klimaatadaptatie voor lokale besturen’.
Q4 2022	Indienen conceptvoorstel Green Deal Klimaatbestendige Ruimte bij Green Deal Raad. Afronden webinarreeks ‘Klimaatadaptatie voor lokale besturen’. Lancering klimaatadaptatietools voor lokale besturen.
Realisatie 2022	Ontwerp van investeringsprogramma VAP ingediend bij kabinet, wachtend op goedkeuring. Voorstel Green Deal Klimaatbestendige ruimte ingediend bij Green Deal-raad, wachtend op goedkeuring. Europees projectvoorstel LIFE FELIX, goedkeuring concept note ontvangen, uitwerking final proposal lopend. Klimaatadaptatietools, lanceringsevent doorgegaan op 9/12.
Vervolg	JOP 2023: <ul style="list-style-type: none"> • Strategisch plan ‘Vlaams Adaptatieplan 2030’: in 2023 zal verder uitvoering gegeven worden aan verschillende acties uit het adaptatieplan waarvoor VMM trekker is. • Strategisch beleidsproject ‘Green Deal Klimaatbestendige Ruimte’: in 2023 zal – na goedkeuring – het conceptvoorstel voor de Green Deal verder uitgewerkt en geconcretiseerd

	worden in acties voor alle strategische partners en stakeholders.
--	---

Beleidsplan:	Luchtbeleidsplan: accenten 2022
Beleidsnota OMG:	Zie bij 'TRANSVERSALE, HORIZONTALE DOELSTELLINGEN' (p. 13)
Doel:	<p>Plan met acties en maatregelen om doelstellingen op het vlak van luchtkwaliteit te halen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op korte termijn (zo snel mogelijk) zorgen we ervoor dat we nergens in Vlaanderen de Europese luchtkwaliteitsnormen en/of streefwaarden overschrijden en dat we de vooropgestelde emissieplafonds halen. • Op middellange termijn (2030) bereiken we de emissieplafonds van de NEC-richtlijn voor 2030. We kiezen een gelijkaardig pad voor Vlaanderen als voor Europa en streven naar een halvering van de gezondheidsimpact ten gevolge van luchtverontreiniging, zoals die ingeschat wordt door de WGO, ten opzichte van 2005 en we dringen de oppervlakte van ecosystemen waar de draagkracht voor vermisting of verzuring wordt overschreden met een derde terug ten opzichte van 2005. • Op lange termijn (2050) brengen we de luchtvervuiling door antropogene bronnen, zoals industrie, landbouw en verkeer, drastisch terug. We streven ernaar dat de luchtkwaliteit in Vlaanderen geen significante negatieve invloed heeft op de gezondheid van haar bewoners, zoals die door de WGO ingeschat wordt, en dat de draagkracht van ecosystemen niet meer overschreden wordt.
Aanpak:	<p>Luchtbeleidsplan goedgekeurd op VR 25/10/2019.</p> <p>Acties en maatregelen zijn opgenomen in luchtbeleidsplan en toegewezen aan trekkers (VMM en zusterorganisaties Vlaamse overheid). De opvolging wordt verzekerd via rapportering ikv BBT. Een eerste tussentijdse rapportering is voorzien in de loop van 2021; en daarna telkens om de 2 jaar. Vierjaarlijks is een actualisatie voorzien.</p>
Timing en output:	
Q1 2022	<p>Goedkeuring addendum met tijdslijn (iuv uitspraak rechtszaak Greenpeace)</p> <p>Plan van aanpak actualisatie luchtbeleidsplan</p> <p>Verwerking adviezen adviesraden en beleidsdomeinen; pakket maatregelen voorleggen aan kabinet</p>
Q2 2022	<p>Doorrekening oude BAU en BEL met nieuwe modellen beschikbaar</p> <p>Evaluatie baseline GAINS (gebruikt voor herziening richtlijn luchtkwaliteit)</p> <p>Emissies 2005-2030 toetsen aan NEC en PAS</p>
Q3 2022	<p>Emissieprognoses nieuwe beleidsmaatregelen (VEKP, PAS, pakket lucht) beschikbaar</p>

	Evaluatie ATMOSstreetkaart 2021, indicatoren VORA en infografieken aanpassen Eerste deel LBP2 klaar (situering, omgevingsanalyse/VORA)
Q4 2022	Impact maatregelenpakket op luchtkwaliteit en indicatoren LBP beschikbaar Analyse voorstel nieuwe luchtkwaliteitsnormen + impact assesment Commissie Ontwerp luchtbeleidsplan met actieprogramma voorleggen aan het kabinet
Realisatie 2022	BVR LEZ: goedkeuring VR eerste lezing; advies adviesraden verwerkt Programma Samen voor zuivere lucht: gelanceerd met kabinet op 9/12; nota financiële ondersteuning gemeenten opgesteld LBP: analyses uitgevoerd; voortgangsrapport opgesteld; ontwerp tekst afgerond; Nota VR handhaving voertuigemissies (remote sensing): business analyse IT project opgestart; decreet remote sensing uitgewerkt; vooronderzoek NOx testprocedure voertuigkeuring afgerond Visienota VR Huishoudelijke houtverwarming: communicatie Hout het gezond uitgevoerd; visienota opgesteld
Vervolg	actualisering en uitvoering luchtbeleidsplan (inclusief begroting): deadline eind maart (rapportering aan COM) programma samen voor zuivere lucht : financieel ondersteuningsprogramma voor gemeenten; verdere uitwerking tools herziening LEZ: 2e lezing in de loop van voorjaar emissievrije stadsdistributie (tegen 2025): ontwerp charter; pilootprojecten; duidelijkheid over juridische verankering aanpak verhoogde voertuigemissies: akkoord over financiering remote sensing (snelle beslissing noodzakelijk om middelen 2023 nog te kunnen inzetten) en in co-agendering aanpassing wetgeving

Beleidsplan:	Vlaams Energie- en Klimaatplan
Beleidsnota OMG:	BBT Energie en klimaat
Doel:	Het VEKP bevat de acties en doelstellingen om de klimaatemissies in Vlaanderen te verminderen. Vlaanderen streeft de doelstelling na om tegen 2030 zijn broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren te reduceren met 35% ten opzichte van 2005. Dit is voor Vlaanderen een enorme uitdaging. De opgelegde doelstelling voor België gaat dan ook veel verder dan wat volgens kostenefficiëntie berekend was (25%). In de periode 2005-2018, een periode van 13 jaar, zijn de niet-ETS emissies in Vlaanderen bovendien slechts met 5% gedaald. Dit plan wil de stap zetten om deze uitdaging aan te pakken, maar de maatregelen die opgenomen zijn in dit plan leiden - op basis van de prognoses - momenteel nog niet tot de vooropgestelde reductie van 35% in 2030. Bovendien zijn er Europese plannen om de klimaatdoelstellingen nog verder aan te scherpen.
Aanpak:	Het VEKP werd op 9 december 2019 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. VEKA is hiervoor trekker. De acties rond transport

	en gebouwen zijn afgestemd op de acties uit het Luchtbeleidsplan. De acties rond transport zijn toegewezen aan DMOW en aan VMM. De opvolging wordt verzekerd via rapportering i.k.v. BBT. Tweejaarlijks wordt een voortgangsrapport voorzien; vierjaarlijks een actualisatie. Voor beiden is een afstemming met het luchtbeleidsplan voorzien.
Timing en output:	
Q1 2022	Afstemmen van de BBT-sjablonen voor het VEKP en het LBP. Afstemmen plan van aanpak actualisatie klimaatplan (VEKP) en actualisatie luchtplan (LBP)
Q2 2022	Afstemmen beleidsaannames en maatregelen
Q3 2022	Prognoses BKG voor de sectoren transport (wegverkeer, (zee)vaart en offroad) en landbouw aan VEKA bezorgd; energiprognoses gebouwen en industrie van VEKA ontvangen
Q4 2022	Afstemmen ontwerp VEKP2 en LBP2
Realisatie 2022	
Vervolg	

Beleidsplan:	Vlaanderen Circulair
Beleidsnota OMG:	
Doel:	Rollende werkagenda Waterkringlopen – CIW platform Circulair water: versnellen van de principes van circulaire economie binnen het waterlandschap in Vlaanderen.
Aanpak:	Zie hieronder: via agendasetting en overlegmomenten
Timing en output:	
Q1 2022	Overlegmoment met kerngroep - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen <ul style="list-style-type: none"> • Toelichting over aanpassingen heffingen voor circulair watergebruik Circulair state of the union
Q2 2022	Overlegmoment met kerngroep - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus op waterhergebruik en de reuze verordening
Q3 2022	Overlegmoment met kerngroep - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus af te stemmen op de prioriteiten van de kernleden
Q4 2022	Overlegmoment met kerngroep - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus af te stemmen op de prioriteiten van de kernleden
Realisatie 2022	
Vervolg	Overlegmoment met kerngroep - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen

	<ul style="list-style-type: none"> - Toelichting over aanpassingen heffingen voor circulair watergebruik <p>Circulair state of the union</p>
	<p>Overlegmoment met kerngroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus op waterhergebruik en de reuse verordening
	<p>Overlegmoment met kerngroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus op evaluatie van de zomerperiode/zomerdialogen/knelpunten en oplossingsrichtingen circulair water
	<p>Overlegmoment met kerngroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - bespreking van acties en engagementen rond circulair water: inzetten op kennisdeling, samen engagement nemen - Focus op gemeenschappelijk visiedocument rond knelpunten en oplossingsrichtingen. - Bespreking problematiek van de concentraatstromen
	<p><i>continueren van de platformwerking. bespreking van lopende initiatieven (wetgeving, calls, projecten, enz.) en sectoroverschrijdende afstemming van prioriteiten. Capteren van knelpunten en leerlessen. Inzoomen op problematiek van concentraatstromen als direct gevolg van waterhergebruik</i></p>
	<p>Verderzetten werking CIW Platform Circulair Water met focus op prioriteiten van de diverse sectoren betrokken bij het platform</p>

Beleidsplan:	
Beleidsnota OMG:	Beleidsplannen mobiliteit (indien van toepassing)
Doel:	ISE omgeving - SD5, OD2 ISE lucht - SD1, OD2
Aanpak:	Het decreet basisbereikbaarheid geeft aan dat een mobiliteitsplan inhoudelijk voldoet aan de missie en de doelstellingen en de basis is voor het mobiliteitsbeleid. Het decreet basisbereikbaarheid bepaalt hierbij in artikel 4 de doelstellingen voor het mobiliteitsbeleid tav lucht en klimaat. Artikel 13 geeft aan dat de regionale en de lokale mobiliteitsplannen worden afgestemd op ten minste de ruimtelijke beleidsplannen, de beleidsplannen die opgemaakt zijn in het kader van milieubeleid en de waterbeheerplannen en de relevante beleidsdocumenten. De Mobiliteitsvisie 2040 die in 2021 door de VR

	werd goedgekeurd kent een belangrijke rol toe aan de vervoerregio's. Binnen elke vervoerregio wordt een regionaal mobiliteitsplan opgesteld. Vanuit de doelstellingen uit het VEKP en luchtbeleidsplan werden hiertoe concrete doelstellingen per vervoerregio bepaald alsook mogelijke pistes om deze te bereiken. De vervoerregio's spelen hierdoor ene belangrijke rol in het bereiken van de klimaat- en luchtkwaliteitsdoelstellingen.
Timing en output:	<p>Aan alle vervoerregio's wordt informatie bezorgd rond luchtkwaliteit, klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. Hierbij werden de sectorale doelstellingen uit het VEKP en het luchtbeleidsplan verder doorvertaald naar elke vervoerregio. Daarnaast werd inzicht gegeven in de relatie tussen wegverkeer en emissies en daaraan gekoppeld mogelijke pistes meegeven voor aanpak van de problematiek binnen de vervoerregio's.</p> <p>Een aantal consortia van studie bureaus begeleiden de vervoerregio's in opdracht van het departement MOW. Binnen het departement omgeving werden voor bijna alle vervoerregio's aanspreekpunten aangeduid. VMM neemt actief deel aan het driewekelijks overleg met de aanspreekpunten (OMOB), gaat in op vragen en geeft specifiek advies. Daarnaast maakt VMM deel uit van het MOM, het strategisch overlegorgaan tussen het beleidsdomein omgeving en het beleidsdomein mobiliteit.</p>
Q1 2022	
Q2 2022	Driewekelijks OMOB overleg en maandelijks MOM overleg Start dashboard mobiliteit voor nulmeting en opvolging indicatoren vervoerregio's
Q3 2022	Driewekelijks OMOB overleg en maandelijks MOM overleg Plan van aanpak mer regionale mobiliteitsplannen klaar
Q4 2022	Driewekelijks OMOB overleg en maandelijks MOM overleg Analyse resultaten doorrekeningen belangrijkste vervoerregio's (Antwerpen, Gent, Vlaamse rand)
Realisatie 2022	Driewekelijks OMOB overleg en maandelijks MOM overleg Bijdragen (op vraag) aan goedkeuring regionale mobiliteitsplannen
Vervolg	Advisering MERs regionale mobiliteitsplannen (RMPs); bijsturing RMP's

Beleidsplan:	Opvolging PFAS-actieplan, opvolging zorgwekkende stoffen (incl. Strategisch project o.l.v. OVAM)
Beleidsnota OMG:	ISE Instrumentarium Omgeving SD 1
Doel:	De milieu- en gezondheidsproblematiek voor PFAS in Vlaanderen in kaart brengen wat betreft het bestaande beleid en de huidige leemtes hierin.
Aanpak:	Er werden een aantal acties opgesomd die deze leemtes trachten in te vullen, om zo een geïntegreerd en coherent beleid m.b.t. milieuverontreiniging door PFAS in Vlaanderen te initiëren. Naar aanleiding van de PFAS-crisis werden er een aantal bijkomende maatregelen geformuleerd ook voor VMM

Timing en output:	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van meetmethoden voor PFAS in omgevingslucht • Ontwikkeling meetmethoden voor emissies naar de lucht van PFAS en opvolging van effectieve metingen bij bedrijven • Ontwikkeling van normenkaders voor immissies en emissies compartiment lucht • In kaart brengen van potentiële PFAS emissiebronnen naar de lucht (via BBT studie) • Visieontwikkeling rond beleid zeer zorgwekkende stoffen in compartiment lucht • Opvolging en advisering van 3M en andere hotspots voor water en lucht • Metingen van PFAS in verschillende milieucompartimenten (AW, OW, WB, biota, GW, DW, lucht/depositie) • EBM (effect based monitoring): zoeken naar een holistische manier om de effecten van toxische stoffen te meten • Identificatie van bedrijven met belangrijke PFAS lozingen en waar nodig de vergunningen ervan bijsturen • Stimuleren innovatieve waterzuiveringstechnieken • Maximaal ondersteunen van de wetgevende initiatieven in relatie tot Europees niveau om tot extra normering voor (bijkomende) PFAS in water te komen • Meewerken aan ontwikkeling van gezondheidsindicatoren voor blootstelling aan hormoonverstorende stoffen in Vlaanderen en Vlaamse humane biomonitoringcampagne <p>Al deze acties zijn doorlopend.</p>
Q1 2022	Tussentijdse rapportering Opdrachthouder + rapportering Onderzoekscommissie Consultatie door OVAM bij DOMG en VMM ivm strategische project Meetcampagnes (Q1 – Q3)
Q2 2022	PFAS actieplan aanpassen obv Onderzoekscommissie Strategisch project : concept finaliseren Tussentijds rapportering meetresultaten grondwater
Q3 2022	Afronding meetcampagne water
Q4 2022	Presentatie eerste resultaten meetcampagne water aan klankbordgroep
Realisatie 2022	Zie opmaak PFAS-actieplan en bijdrage VMM aan ontwerpvisienota ZZS
Vervolg	Continuering doorlopende acties Rapport resultaten meetcampagne water (voorzien Q1 2023) Zie Strategisch Project als bijdrage aan visienota ZZS

Beleidsplan:	Europees beleid (o.a. Prioritaire Stoffen, Richtlijn Stedelijk Afvalwater, Luchtbeleid)
Beleidsnota OMG:	
Doel:	<p>Bijdrage van het Vlaamse Gewest verzekeren aan Europese milieudossiers in onderhandeling. Voor 2022 staan 3 herzieningen geprogrammeerd die door VMM dienen te worden opgevolgd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herziening van 2 bestaande lijsten inzake prioritaire stoffen in oppervlaktewater en grondwater. • Herziening van het Luchtbeleid <p>Herziening Stedelijk Afvalwater</p>
Aanpak:	<p>Voor deze dossiers is door de Europese Commissie nog geen onderhandelingsvoorstel bekend gemaakt. Voor de herziening van de RL Stedelijk Afvalwater wordt dit voorzien in juni of juli. Voor de 2 andere dossiers is het wachten tot in het vierde kwartaal. Op basis van de voorafgaande publieke en expertenconsultatie is voor de eerste 2 dossiers een SOIA-fiche opgesteld. De Herziening van de KRL Lucht werd door DKBUZA als prioritair aangemerkt en zal volgens de instructies terzake worden opgenomen. VMM levert de Belgische piloot voor dit dossier.</p> <p>Voor deze 3 dossiers wordt overleg voorzien met de betrokken VO-entiteiten en met de stakeholders.</p> <p>1. Herziening van 2 bestaande lijsten inzake prioritaire stoffen in oppervlaktewater en grondwater.</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor oppervlaktewater over een vrij uitgebreide herziening van de huidige Richtlijn Prioritaire Stoffen, waarbij een extra reeks stoffen zullen toegevoegd worden (3 hormonen, 3 antibiotica, 5 insecticiden, 2 pyrethoïden en 24 PFAS stoffen), waarbij ook bestaande milieukwaliteitsnormen zullen herzien worden en waarbij er ook een deselectie van stoffen zal gebeuren. - Voor grondwater is er momenteel een voorstel van stoffen die zouden toegevoegd worden aan Annex I (GWQS) dan wel Annex II (TV) van de grondwaterrichtlijn (de zgn. "List Facilitating Annex I/II review proces of the GWD"): namelijk 10 PFAS, 2 farmaceutica (Carbamazepine & Sulfamethoxazole) en 16 niet-relevante metabolieten van pesticiden <p>2. Herziening Luchtbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> - bijstelling van de grens- en streefwaarden voor luchtkwaliteit (afstemming van de EU-luchtkwaliteitsnormen op de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO)) - bepalingen inzake plannen en programma's die de lidstaten moeten opmaken, opdat die de juiste bronnen aanpakken en de gewenste impact hebben. - De rol van modellering bij de beoordeling van de luchtkwaliteitsnormen is hierbij een belangrijk aandachtspunt. - De informatie-doorstroming naar het publiek zal verder geharmoniseerd worden en ook de (juridische) maatregelen bij niet-naleving worden geëvalueerd. <p>3. Herziening RL Stedelijk afvalwater</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - aanpak overstorten - aanpak nieuwe polluenten (verdergaande zuiveringen) - kleinschalige installaties (o.a. aanpassing verplichtingen buitengebied) - klimaat- en energiemaatregelen voor de waterzuiveringssector <p>- rapportering</p>
Timing en output:	
Q1 2022	
Q2 2022	Vooroverleg (informeel) via Europese werkgroepen
Q3 2022	Start herziening RL Stedelijk Afvalwater
Q4 2022	Start herziening RLLuchtkwaliteit + start herziening Prioritaire Stoffen
Realisatie 2022	De herzieningen van de richtlijnen werden einde 2022 opgestart. Voor de herziening van de RL Stedelijk Afvalwater werd een eerste gezamenlijk Belgisch standpunt voorbereid.
Vervolg	Opvolging van de formele werkgroepen, voorbereiding standpunten en stakeholderoverleg. Rapportering aan het kabinet via bilaterale contacten en CCIM-fiches ter voorbereiding van DGE